"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 199 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Perjantaina, elok. 23 p:nä — Friday, Aug. 23 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

ENGLANTI ETSII APUA SAKSALTA

BRITTILÄISET JA YHDYSVALTALAISET PYYTEET TÖRMÄÄVÄT YHTEEN HAAGISSA

HAAG, elok. 22. — Youngin suunnitelmaa käsittelevä Haagin konferenssi näyttää siirtyneen uuteen vaiheeseen. Snowden, joka brittiläisen imperialismin edustajana, oli seisonut yksinään, otti maanantaina askeleen, mikä toteutettuna tuottaisi vakavia seurauksia Yhdysvaltain ja Ranskan imperialisteille.

Luonnossa maksettavat sotakorvaukset

Käsittäen Youngin suunnitelman olleen osittain laadittu saattamaan Saksan amerikalaisen imperialismin vaikutusvallan alaiseksi brittiläistä kilpailijaa vastaan, ja että Saksan luonnossa tavaroina suoritettavat sotakorvaukset vakavasti vahingoittavat englantilaista teollisuutta, heittämällä suunnattoman paljouden saksalaisia teollisuustuotteita maailman markkinoille, on Snowden tuonut esille käsityksen, että Saksan sotakorvausvelka on alennettava ja, jos mahdollista poistettava.

Amerikalaisten pankkiirien suunnitelmat menisivät myttyyn

Täten menisi kumoon koko Youngin suunnitelma, ja samalla siihen sisältyvä hanke perustaa erikoinen kansainvälinen pankki käsittelemään sotakorvaussummien sijoittamista. Viimeksimainittu on Morganin hanke, jonka avulla amerikalaiset pankkiirit lujittaisivat asemaansa Europan rahamarkkinoilla. Kansainvälisen sotakorvauspankin perustaminen olisi isku Englannin pankkia vastaan.

Uusi veto Ranskaa vastaan

Antaakseen enemmän pontta Saksaan lähentelemisessä on Englannin taholta ilmoitettu, että se poistaa miehitysjoukkonsa Reiniltä välittämättä siitä, mikä tulee olemaan Youngin suunnitelman kohtalo. Tämä veto on samalla kohdistettu Ranskaa vastaan joka tahtoo pitää Reinin miehitettynä painostaakseen Youngin suunnitelman hyväksymistä.

Englannille tehty uusi tarjous

Viimeiset tiedot kertovat, että Ranskan, Belgian, Italian ja Japanin edustajat ovat tehneet Englannille uuden tarjouksen, joka sisältää rahallisia myönnytyksiä, sillä mainitut valtiot ovat halukkaita pelastamaan konferenssin ja saamaan Youngin suunnitelman täytäntöön.

Kallio taasen muodostanut hallituksen Suomessa

Apulaisikseen ottanut useita jo ennen "kunnostautuneita" maalaisliittolaisia y.m.

HELSINKI, elok. 22. — Maalaisliitto on muodostanut uuden hallituksen, jonka kokoonpano on seuraava:

Pääministeri — eduskunnan puhemies, suurvilj. entinen moninkertainen pääministeri Kyösti Kallio; ulkoasiainministeri — entinen ulkomaaministeri Johan Hjalmar F. Procope; oikeusministeri — lakitieteen tohtori, yliopiston dosentti Eliser Kaila; sisäasiainministeri — Linturi; puolustusministeri — entinen Kallion hallituksen rahaministeri Juho Niukkanen; rahaministeri — filosofian maisteri, pankin johtaja, entinen ministeri Tyko Henrik Reinikka; opetusministeri — entinen opetusministeri, pastori Antti Kukkonen; maatalousministeri — filosofian kandidaatti, maatalousneuvos, hallituksen maatalousosaston osastopäällikkö Kaarlo Johannes Ellilä; apul.-maatalousministeri — eduskuntamies, kunnallisneuvos Antti Junes; kulkulaitosministeri — filosofian maisteri, entinen Kallion hallituksen puolustusministeri Jalo Toivo Lahdensuo; kauppa- ja teollisuusministeri — entinen Kallion hallituksen kauppaministeri Pekka Ville Heikkinen; salkuton — maanvilj. Juhani Leppälä (Viipurin l. itäisestä vaalipiiristä). Sosialiministerin paikka on vielä täyttämättä.

LENTOKONE LÄHTEE KILPAILEMAAN ILMALAIVAN KANSSA

Le Bourget, Ranska. elok. 22. — Ranskalainen lentäjä Diedonne Costes ilmoitti eilen, että hän lähtee tänään lentämään maailman ympäri, ajaen samalla takaa "Graf Zeppelinia", jonka hän toivoo voivansa sivuuttaa ennen kun se ehtii takaisin Lakehurstiin, N. J.

Kaivosmiehiä surmautunut Bulgariassa

KAIVOSYHTIÖN RIKOLLINEN HUOLIMATTOMUUS MAKSANUT 20 KAIVOSMIEHEN HENGEN

SOFIA, Bulgaria, elok. 22. — Kaksikymmentä kaivosmiestä joutuivat sulkeuksiin Stara Sagoran lähellä olevaan hiilikaivokseen senjälkeen, kun kaivoksessa tapahtui ankara räjähdys. Kolme kaivosmiestä nostettiin kuolleina ylös ja useita toisia tavattiin kuolemaisillaan. Pelätään kaikkien surmautuneen. Onnettomuuden syynä oli yhtiön huolimattomuus, sillä ilmanvaihtolaitteiden kehnouden vuoksi pääsi kaivokseen kasautumaan kaasumaista ilmaa.

PIONEERIEN KONGRESSI ALKANUT

7,000 varsinaista edustajaa Moskovassa

MOSKOVA. Punaisten Pioneerien kongressi alkoi täällä maanantaina. Saapuvilla oli avajaisistunnossa 7,000 edustajaa, nuoria poikia ja tyttöjä, jotka ovat saapuneet monista eri maista ja eri osista Neuvostoliittoa.

Avajaisistunto pidettiin Moskovan Suuressa Operassa. Monet tunnetuimmat kommunistit puhuivat. Iltapäivällä valtava paraadi lähti liikkeelle Punaiselta Torilta. Jokaisen maan edustajat kantoivat plakaatteja, joista selvisi mistä maista he olivat. Paraadissa valtavana enemmistönä luonnollisesti olivat Neuvostoliiton pioneerit, jotka erikoisjunilla olivat saapuneet tilaisuuteen kymentuhatlukuisina. Paraadissa kannettiin satoja plakaatteja, joissa olevissa tunnuslauseissa selostettiin nykyistä maailman tilannetta, sodan vaaraa ja Pioneeri-järjestön merkitystä. Kongressin varsinaiset istunnot alkavat tänään. — Yhdysvaltain edustajat saapuivat perille viime viikon lopulla, saaden lämpimän vastaanoton.

MARTTYYRIEN MUISTOJUHLAT

Suuria surujuhlallisuuksia ympäri maata Saccon ja Vanzettin kuolinpäivänä

NEW YORK, elok. 22. — Tänään torstaina kello 5 illalla vietetään täällä Union Squarella suurta Sacco-Vanzetti muistojuhlaa, jossa kolmattakymmentä kommunistipuolueen puhujaa tulevat puhumaan. Samalla toimeenpannaan katukokouksia neljässä eri paikassa sekä Brighton Beachilla.

Paitsi kommunistipuolueen järjestöt ovat muistojuhlain järjestelyyn ottaneet osaa kommunistinen nuorisoliitto, työväen urheilujärjestöt, pioneerit, kaikki vasemmistolaiset ammatti-uniot sekä kansainvälinen työväen puolustusliitto.

Bostonissa toimeenpanee vapaamielisten puolustuskomitea Sacco-Vanzettin muistokokouksen Boston Common puistossa ensi sunnuntaina. Kommunistipuolueen ja nuorisoliiton yhteisesti järjestämä muistojuhla pidetään New International haalissa perjantaina.

Myöskin muissa Yhdysvaltain kaupungeissa toimeenpanee työväestö valtavia muistojuhlia Saccon ja Vanzettin marttyyrikuoleman johdosta. Näissä tilaisuuksissa yhdistetään parhaillaan käynnissä oleva Gastonian työläisten taistelu, jossa kutomaparoonit ja niiden palkatut apurit yrittivät saada 16:sta lakkolaista tuomituksi sähkötuoliin.

Uruguayssa 24 tunnin mielenosoituslakko

MONTEVIDEO, Uruguay, elok. 21 — Uruguayn Kommunistipuolue on julistanut 24 tunnin yleislakon voimaan Saccon ja Vanzettin telotuksen toisena vuosipäivänä, elok. 23 p:nä. Hallitus on ryhtynyt laajakantoisiin toimenpiteisiin mielenosoituksien estämiseksi.

Siirtolaisten salakuljetus Yhdsvaltoihin

Ulkomaalaisia kuljetettu maahan lentoteitsekin

DETROIT, Mich., elok. 22. — Siirtolaisviranomaiset ovat vanginneet Windsorista kotoisin olevan lentäjän Joseph H. Beckerin syytettynä siirtolaisten salakuljettamisesta Yhdysvaltoihin samalla, kun pidätettiin rumanialainen Peter Kammers, 26-vuot., ja hänen vaimonsa sekä heidän 8 kuukauden vanha lapsensa. Viimeksi mainitut olivat poistumassa Packardin lentokentältä, jonne heidät oli tuotu lentokoneella Canadan puolelta. Kammer kertoi, että oli maksanut Beckerille $200 kyydistä.

Neuvostoliitto varoittaa Kiinaa hyökkäysten johdosta

Vahvistamattomia tietoja taisteluista, joissa on käytetty tykkejä, tänkkejä ja panssarijunia

MOSKOVA, elok. 21. — Neuvostohallitus lähetti Saksan lähetystön kautta Nankingin hallitukselle eilen toisen ankaran varoituksen, jossa vaaditaan lopettamaan hyökkäysten tekeminen Neuvostoliiton alueelle. Nootissa on pitkä luettelo eri paikoilla rajaa tapahtuneista hyökkäyksistä ja ammunnasta, jossa Neuvostoliiton kansalaisia on kuollut ja haavoittunut. Ulkoasiain kansankomissariaatti selittää, että Neuvostojoukot ovat tosin menneet Kiinan puolelle, mutta ainoastaan ajaessaan takaa hyökkääjiä. Nootissa huomautetaan, että Kiina aiheuttaa uhkaavan tilanteen rajalla, ja varoittaa, että jolleivät hyökkäykset lopu, tulee vastuu seurauksista lankeamaan kokonaan Nankingin ja Mukdenin niskoille.

Ovat pakoitetut peruuttamaan vääriä tietojaan

PEKING, elok. 21. — Luotettavasta harbinilaisesta lähteestä ilmoitetaan, että Mukdenin hallituksen "viralliset" uutiset siitä, että Neuvostoliiton joukot olisivat vallanneet kaksi kauppalaa Manchuriassa ja että taistelua oli sattunut muuallakin Siperian—Manchurian rajalla, ovat vääriä. Perää on kuitenkin uutisissa, että kiinalaiset jatkavat mobilisointiaan ja kuljettavat suuria joukkoja rajalle.

Peruutuksista huolimatta puhutaan laajoista taisteluista

Mukdenista, Manchulista, Tokiosta y.m. levitetään maailmalle jatkuvasti sensatsioni-uutisia Siperian Manchurian rajalla käydyistä taisteluista. Eräs Mukdenin virallinen "tieto" kertoi eilen, että Neuvostoliiton tänkkejä olisi ilmaantunut Delainorin tienoolle tukemaan sotajoukkojen kulkua joen poikki. Manchulista tiedotettiin eilen, että voimakas Neuvostojoukko, tänkkeineen ja panssarijunineen oli ilmaantunut asema n:o 86 kohdalle Itä-Kiinan rautatiellä. Yhteentörmäyksessä kiinalaisten kanssa käytettiin tykkejä kiinalaisten puolella.

Pariisissa oleva Kiinan lähettiläs Kao Lou on kertonut porvarilehdille, että 200 kiinalaista on kaatunut rajataisteluissa tk. 16 päivästä lukien. Kao Lou tulee imperialistien suunnitelmien mukaisesti "vetoamaan" Kelloggin sopimuksen allekirjoittaneisiin valtioihin.

Valheet Neuvostoliiton hyökkäyksistä verukkeena Kiinan varusteluille

PEIPING, elok. 22. — Manchulissa saapuneissa kaikissa kiinalaisissa tiedoissa kuvataan Neuvostoliitto hyökkääväksi puoleksi ja kiinalaiset puolustajiksi valmistaakseen täten pohjaa laajoille sotajoukkojen siirtämisille Manchurian rajoille.

Kuusisataa valkoryssää ilmoitetaan kuuluvan kiinalaisten valiojoukkoon Manchulin ja Dalainorin välillä, missä raskaimmat taistelut selitetään tapahtuneen. Dairenista saapunut tieto vahvistaa aikaisemman uutisen, jonka mukaan muuan sotilasjuna oli räjäytetty Taipainglingissa maanataina, jolloin monta henkeä oli kuollut.

Vanhoja väitteitä toistetaan

WASHINGTON, elok. 22. — Kiinan lähettiläs Wu, joka matkustaa kansainliiton kokoukseen Geneveen, on jättänyt Nankingin hallituksen uuden nootin valtiosihteeri Stimsonille. Noottia ei ole julkaistu, mutta vakuutetaan siinä toistettavan samoja väitteitä, kuin aikaisemmin, nim. että Kiina ei muka ole rikkonut sopimuksiaan anastaessaan Itä-Kiinan rautatien, että Neuvostoliiton virkailijat Manchuriassa olivat harjoittaneet propagandaa Nankingin hallitusta vastaan ja punoneet juonia nankingilaisten ja mukdenilaisten virkailijain henkeä vastaan y.m. valheita.

Selkkauksen sopimisen mahdollisuudet

näyttävät erittäin pieneltä sen äärimäisen sotaprovokatsionin johdosta, jota kiinalaiset ja niiden suojeluksessa olevat valkoryssät harjoittavat Neuvostoliittoa vastaan, kärjistyttäen alituisilla hyökkäyksillään tilanteen melkein sodaksi.

Washingtonissa puhutaan neljästä tavasta, joista joku voitaisiin käyttää selkkausta ratkaisemaan. Ensiksi: riidan jättäminen samantapaiselle tutkimus ja sovittelukomissionille, kuin mitä tehtiin Bolivian-Paraguayn selkkauksessa; toiseksi: kolmannen vallan sekaantuminen "välittäjäksi"; kolmanneksi: vetoaminen kansainliittoon tahi neljänneksi: suoranaisilla Kiinan ja Neuvostoliiton välisillä neuvotteluilla.

Ensimäisen kolmen "mahdollisuuden" esillevetäminen viittaa imperialistivaltojen pyyteisiin. Neuvostohallitus on ilmoittanut suostuvansa vain suoranaisiin neuvotteluihin ehdolla, että Kiina sitä ennen täyttää Neuvostoliiton asettamat minimivaatimukset.

Reunavaltioiden rintama Neuvostoliittoa vastaan

JUGOSLAVIA, TSHEKKOSLOVAKIA JA RUMANIA TEHNEET SALAISEN SOPIMUKSEN

BUDAPEST, Unkari, elok. 22. — Puolivirallisesti ilmoitettiin eilen, että salainen sopimus on vahvistettu, jonka mukaan Rumania, Tshekkoslovakian ja Jugoslavian armeijat asetetaan yhteisen johdon alle sodan sattuessa. Tämä sopimus on ilmeisesti tähdätty Neuvostoliittoa vastaan, ja kuuluu imperialistivaltojen sotasuunnitelmaan, johon sisältyy sellaisen Neuvostovastaisen rintaman luominen n.k. reunaeli puskurivaltioista, joka ulottuisi Itämerestä Mustaanmereen saakka.

Zeppelinin lähtö Tokiosta

Viivästynyt takahytin vahingoittumisen takia

TOKIO, elok. 22. — Maailman ympärilennolla oleva "Graf Zeppelin" ei päässyt tänään lähtemään sen vuoksi, että sen perähytti vahingoittui jonkun verran, kun ilmalaivaa hinattiin ulos tallista. Tämän vuoksi voi ilmalaiva luultavasti lähteä pitkälle Tyynenmeren lennolle vasta huomenna.

Jättiläisalus on kulkenut jo 10,726 mailia siitä lähtien, kun se lähti Lakehurstista, New Jerseystä. Tyynenmeren lento tulee olemaan sen pisin merilento, sillä taival on 5,420 mailia Los Angelekseen, Californiaan. Reitti kulkee Hawaiin saarten pohjoispuolitse Seattleen, Washingtoniin ja edelleen Yhdysvaltain Tyynenmeren rannikkoa alas Los Angelekseen.

100 ihmistä hukkunut Persiassa

TEHERAN, Persia, elok. 22. — Tabrizista ilmoitetaan, että 100 ihmistä on hukkunut tulvaan siellä ja 5,000 taloa on vesi huuhtonut mukanaan. Toisin paikoin kaivoi vesi yhdeksän jalkaa syviä uomia katuihin. Tullihuoneessa vahingoittui 3,200 paalua tavaroita. Hallitus on määrännyt $4,000 patojen rakentamiseksi.

ENGLANNIN TYÖLÄISET PETETTY

Sovinto-oikeus määrännyt kutomotyöläisten palkat alennettaviksi

MANCHESTER, elok. 22.—Sovinto-oikeus, joka nimitettiin "tutkimaan" työläisten ja työnantajain välistä palkkariitaa, mikä koskee yli 500,000 työntekijää ja 1,800 tehdasta Lancashiren puuvillateollisuudessa, on tänään antanut päätöksensä, "todeten" työnantajain olevan "oikeutetut" alentamaan palkkoja 12 ja puolella prosentilla. Sovinto-oikeuden päätöksen mukaan astuu alennus voimaan syysk. 14 pnä päättyvän viikon maksupäivänä.

Edelläoleva paljon puhuva sähkösan. toteaa että Lancashiren kutomotyöläisten taistelun lopettaminen ja palkkakysymyksen jättäminen epämääräisen sovinto-oikeuden ratkaistavaksi, on samaa, kuin työläisten taistelun törkeä pettäminen. Edesvastuu tässäkin tapauksessa lankeaa vanhoillisten unioiden taantumuksellisille johtoherroille, jotka yhdessä työnantajain ja n. k. "työväen" hallituksen pomojen kanssa sopivat työläisten seläntakana sovittelymenettelystä, tahallisesti johtaen työläiset tilanteeseen, jossa työnantajat ammatti-unioiden byrokraattien kanssa saavat ajetuksi lävitse palkka-alennuksen, joka työnantajain törkeällä sululla ei olisi onnistunut, sillä työläiset olivat valmiit taistelemaan viimeiseen saakka alennuksia vastaan.

Toronton poliisin viimeisin uroteko

SULKENEET UKRAINALAISEN LABOR TEMPLE-HAALIN SINNE ILMOITETUN VASTALAUSEKOKOUKSEN TAKIA

TORONTO, elok. 22. — Torontolainen poliisi, joka on jo antanut erinomaisia näytteitä mielivaltaisuudestaan, lisäsi uuden urotyön ansioluetteloonsa tänään, kun se kävi sulkemassa Bathurs Streetillä sijaitsevan ukrainalaisen Labor Templehaalin sen johdosta, että sinne oli aijottu toimeenpanna tänä iltana vastalausekokous poliisin harjoittamaa puhe- ja kokoontumisvapauden sortoa sekä äskeisiä väkivaltaisuuksia vastaan.

Poliisi näyttää huseeravan tässä kaupungissa välittämättä edes porvarillisesta laistakaan.

Neuvostoliiton ulkomaakauppa lisääntynyt

Kohosi viimeisten 10 kuukauden aikana 1,350,000,000:aan ruplaan

MOSKOVA, elok. 22. — Virallisesti ilmoitetaan, että Neuvostoliiton ulkomaankauppa on kohonnut uusiin saavutuksiin. Kuluneiden viimeisten 10 kuukauden aikana teki kauppavaihto yhteensä 1,350,000,000 ruplaa, josta viennin osalle tulee 692,000,000 ruplaa ja tuonnin osalle 658,000,000 ruplaa. Edullinen kauppatasaus kohosi siis 34,-000,000:aan ruplaan, verrattune 14,-000,000:n ruplan epäedulliseen tasaukseen vastaavalta ajalta vuosi takaperin. Kultaruplan arvo on nykyisin 51½ senttiä.

Nainen näännytetty nälkään

KOMMUNISTINEN TAISTELIJA OLI 40 PÄIVÄÄ NÄLKÄLAKOSSA

BUKAREST, Rumania, elok. 21. — Haja Lipschitz, "Rumanian Rosa Luxemburg", kuoli eilistä vasten yöllä Inclujin vankilassa, oltuaan 40 päivää nälkälakossa. Työläisten ankaran protesteerauksen tuloksena hallitus katsoi parhaaksi vapauttaa mainitun naisvangin, mutta armahduspaperit saapuivat perille vasta eilen, useita tunteja vangin kuoleman jälkeen.

Tapaus on nostattanut suuttumuksen myrskyn kautta Rumanian.

Sodankäyntitavat Afganistanissa raa'anpuoleiset

Habibullah naulauttaa vastustajiaan korvista seinään — Nadir Khan keittää vankinsa öljyssä

PESHAWAR, Intia, elok. 22. — Bacha Sakao, joka kutsuu itseään Habibullah Khaniksi, pelkää anastamansa Afganistanin kruunun menettämistä, sillä Amanullahin ent. sotaministeri Nadir Khan on saavuttanut huomattavaa menestystä taistelussa Habibullahia vastaan. Habibullah on antanut ukaasin, että hän naulauttaa korvistaan seinään ja lopuksi ammuttaa tykillä sellaiset henkilöt, jotka kuullaan mainitsevan Nadir Khanin nimen. Sama kohtalo odottaa tietenkin kaikkia Nadir Khanin kannattajia, jotka sattuvat joutumaan nykyisen kuninkaan käsiin.

Nadir Khan on vuorostaan turvautunut omalaatuiseen terroriin. Äskeisessä taistelussa onnistui hänen saada erään kenraalin ja esikuntaupseerin vangiksi. Hän keitti mainitut vangit elävältä öljyssä. Nadir Khan on koonnut 16,000 miestä käsittävän armeijan Habibullahia vastaan

Yhdysvalloissa yritetään tehdä puolue laittomaksi

Liittohallituksen virkailijat tappelevat Kommunistipuoluetta koskevaa oikeuden päätöstä vastaan

New Yorkista ilmotetaan, että Yhdysvaltain liittohallituksen virkailijat ovat ryhtyneet toimenpiteisiin saadakseen julistettua Kommunistipuolueen laittomaksi.

Kolme viikkoa sitten New Yorkin liittohallituksen oikeusistuin vapautti karkoitetuksi tuomitun John Voich'in joka oli vangittu Arizonan valtiossa Kommunistipuolueen hyväksi toimimisesta. Tuomari Thomas D. Thaeher selitti, että Voich'ia ei voida karkoittaa; koska Yhdysvaltain Kommunistipuoluetta ei ole julistettu laittomaksi, se on osallistunut yleisiin vaaleihin, j.n.e.

Ylämainitun päätöksen johdosta Yhdysvaltain syyttäjälakimies Charles H. Tutle on nyt laatinut vetoomuksen selittäen, että Kommunistipuolueen "lailliseksi julistaminen on virheellinen päätös."

Int. Labor Defense toimii jutussa taistellen Kommunistipuolueen laittomaksi julistamista vastaan. Jutun ratkaisu tulee olemaan mitä suuremmasta merkityksestä Kommunistipuolueelle ja yleensä ulkomaalaisille työläisille. Jutun esilletuloajasta ei vielä ole ilmoitettu.

Puhevapaustaistelu Yhdysvalloissa

Poliisit hyökänneet Gastonian lakkolaisten hyväksi järjestettyyn ulkoilmajuhlaan Philadelphiassa

PHILADELPHIA, Pa. — (D.W.) — Poliisit hyökkäsivät täällä Gastonian puolustuksen merkeissä järjestettyyn piknekkiin, Fairmount Parkissa. Neljä työläistä, joista yksi intiaani, vangittiin. Int. Labor Defensen paikallisosaston toimesta yritettiin vangittuja vapauttaa, mutta takauksia ei otettu vastaan. Vangitut ovat Rudolph Shohen, Kommunistisen Nuorisoliiton piiriorganiseeraaja; Milton Raffle, Alma Ketnos ja Schinchook. Monet työläiset joutuivat poliisien iskujen kohteeksi.

Puhevapaustaistelu Philadelphiassa jatkuu, uusia kokouksia ollen järjestelyn alaisena.

Legionalaiset ja poliisit riehuneet Racinessa

Racine, Wis., elok. 21. — Koko tämän kaupungin huomio kiintyi eilen kommunistien johtamaan puhevapaustaisteluun täällä. Noin 3,000 työläistä oli saapuvilla katukokouksessa, kun poliisit ja Amerikan Legionan jäsenet tekivät hyökkäyksen, hajoittaakseen kokouksen. Työläiset ryhtyivät vastarintaan ja kokouksen hajoittaminen otti toista tuntia. Käsikähmää käytiin monessa ryhmässä, poliisit ja legionalaiset käyttäen lyöntiaseitaan.

Kolmetoista kommunistia, suurin osa nuorisoliiton jäseniä, vangittiin, tuhatlukuisen työläisjoukon osoittaessa suosiotaan vangituille. Kokouksen hajoittaminen oli yksi meluisimpia tämän kaupungin historiassa ja yleinen mielipide on nopeasti kääntymässä puhevapaustaistelijain puolelle.

Int. Labor Defansen toimesta yritettiin vangittuja vapauttaa takauksilla, mutta ne kiellettiin. Vangitut pidetään toisistaan eristettyinä. Uusien kokouksien järjestelyyn ryhdyttiin heti ja puhevapaustaistelu jatkuu.

TORONTON VIRKAVALTA UHKAILEE

VAKIVALTA TYÖLÄISTEN KOKOUKSIA VASTAAN TULEE JATKUMAAN — MCBRIDE YRITTÄÄ VAPAUTUA VASTUUSTA

TORONTO, elok. 21. — Puolueen organiseeraaja Charles Sims on antanut virallisen ilmoituksen kaupungin majurille McBridelle ja poliisipäällikkö Draperille, että kommunistien aikomus pitää kokous Queen's puistossa ensi perjantaina t.k. 23 päivä, on peruutettu ja että kokous tullaan pitämään ensi tiistaina t.k. 27 päivä samassa paikassa kello 8 illalla.

Tämän johdosta on majuri McBride antanut lausuntonsa, jossa hän ilmottaa entiset poliisipäällikölle annetut määräykset olevan edelleen voimassa joiden mukaan Torontossa ei tulla sallimaan kommunistien kokouksia kaduilla, puistoissa, eikä haaleissa, ja joita määräyksiä poliisipäällikön on toteltava.

Majuri varottaa ihmisiä pysymään pois kommunistien kokouksista

McBride vakuutti, että hän kaupungin majurina ei ota mitään vastuuta poliisipäällikön toimenpiteistä, joten jokaisen on paras pysyä pois kokouksista, sillä poliisipäälliköllä on oikeus käyttää niitä keinoja kokousten hajoittamiseksi, mitkä hän näkee parhaaksi. Poliisipäälliköllä on oikeus päättää keinoista ja hän yksin on niistä myöskin vastuussa. — McBride on aikaisemmin puheittensa yhteydessä ylpeillyt olevansa Toronton kaupungin korkein poliisituomari; nyt hän kieltäytyy ottamasta mitään vastuuta ja tunnustaa poliisipäällikkö Draperin itsevaltiaaksi.

Kokouskiellot tehty "yleisen hyvän nimessä"

Kun majurilta kysyttiin mitkä ovat ne lailliset oikeudet, joihin poliisihallinto perustaa kieltonsa kommunistien kokousten estämiseksi, vastasi majuri, että "ne eivät palvele kaupungin yleistä hyvää ja siksi ne ovat estettävä. Missä hyvänsä niitä on sallittu pitää, ovat ne johtaneet häiriöön."

Huolimatta majurin uhkauksista kokous tullaan pitämään

"Vastaus majurin kieltoon, että kokousta ei sallita pitää, on lyhyt", lausui tov. Sims. "Kokous pidetään", hän vakuutti. "Kahdella edellisellä kerralla me olemme oppineet, kuinka suojella puhujiamme. Seuraavalla kerralla meidän suojelusjoukkomme tulevat olemaan siksi vankat, että meidän puhujamme tulevat puhumaan. Puolue on varustanut menetelmän, joka tulee takaamaan sen, että puhujat saavat tilaisuuden puhua".

Yhdysvaltain työväen puolustusliitto

Engdahl tulee sihteeriksi Poyntzin tilalle — Maurer apulaissihteeriksi

NEW YORK, elok. 22. — Kansainvälisen työväen puolustusliitossa on tapahtunut virkailijavaihdoksia. Juliet Stuart Poyntz, joka työskentelee Gastonian lakkolaisten puolustuksessa, eroaa sihteerin paikasta, ja tilalle tulee "Daily Workerin" toimittaja J. Louis Engdahl, joka samalla tulee toimittamaan liiton äänenkannattajaa "Labor Defenderia", josta toimittaja Karl Reeve siirtyy ammattiunioiden valistusliiton lehden "Labor Unityn" toimittajaksi.

Kansainvälisen työväen puolustusliiton apulaissihteeriksi Carl Hackerin erottua on valittu George Maurer.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty) The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT: S. C. NEIL, A. VAARA, B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PÄIVIÖ.

TILAUSHINNAT: 1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2287W.

Jokaisen työläisen apu tarvitaan työläisten sanomalehdistön pelastamiseksi kasvavissa taisteluissa

Canadan kommunistipuolueen toimeenpaneva keskuskomitea osottaa Canadan kaikille työläisille ja työläisten järjestöille seuraavan vetoomuksen:

Nykyinen tilanne pakottaa meidät osottamaan teille tärkeän vetoomuksen, tarkoituksella saada apuanne työväenluokan sanomalehtien pelastamiseksi vakavasta rahapulasta. Hyvin tietäen ne vaikeudet ja taistelut, jotka ovat työläisten osana, tuloksena lisääntyneestä riistosta ja työn kiihdyttämisestä ja siihen liittyvästä palkkojen ja elintason alenemisesta ja joukkotyöttömyydestä, olemme me mahdollisimman kauan pidättyneet nykyisen vetoomuksen julkaisemisesta. Mutta työväenluokan sanomalehdistöllä ei ole muuta tukea kuin työläisten kymmen- ja viisisenttiset, eikä se muuta tukea katselekaan. Näin ollen, kun "The Worker" ja "Der Kampf" ("Taistelu") kuukausien vaikeuksien jälkeen ovat useita tuhansia dollareita velassa, olemme me pakotetut vetoomaan jokaiseen raatajaan kautta Canadan, jokaiseen luokkatietoiseen työläiseen työväenluokan sanomalehdistön julkaisemiseksi. *Nämä työläisten taisteluissa välttämättömät, arvokkaat aseet täytyy säilyttää!*

Me olemme parhaillaan taistelussa kapitalistisen valtion suuria sorto- ja hirmuvaltavoimia vastaan. Toronton fascistisesti kontrolloidun poliisivoiman yltiömäisimmät pelkurimaiset toimenpiteet, työläisten alkeellisimman "oikeuden", kokouksienpito-vapauden armoton sortaminen, "lain ja järjestyksen säilyttäminen" verisillä kapuloilla ja "tosibrittiläisen kansanvallan ylläpitäminen" hakkaamalla työläisiä hevospiiskoilla—nämä luokkadiktatuurin avoimet näytteet ja välttämätön työläisten voimien entistä tarmokkaampi kokoominen taisteluun kokouksienpito-mahdollisuudesta, satakertaistavat lisää työväenluokan sanomalehdistön tärkeyttä ja tarvetta. Jokainen työläinen arvostaa Workerin ja Der Kampfin (kuin myös muiden canadalaisten työväenlehtien) osuutta Canadan suurimman maanlaajuisen mielenosotuksen järjestämisessä sotaa vastaan elokuun ensimäisenä päivänä. Nämä sanomalehdet, työvoimanostaja-luokan armotonta diktatuuria vastaan käytävän taistelun järjestäjät, täytyy pelastaa millä hinnalla hyvänsä!

Kiihdyttävään taukohuttamishyökkäykseen kommunistipuoluetta vastaan, joka on työväenliikkeen nuolenkärki taistelussa imperialistista sotaa vastaan ja Neuvostoliiton puolustamiseksi, taistelussa palkanalennuksia vastaan ja parempien olosuhteiden ja palkkojen voittamiseksi riistäjiltä ja taisteleviin teollisuusliittojen rakentamiseksi, järjestymättömistä työläisistä (syy hallitsevan luokan haluun murskata kommunistipuolue), liittyy tehostettu valheryntäys kapitalistisessa keltaisessa sanomalehdistössä, joka vääristelee tosiasioita ja salaa totuuden, myrkyttäen työläisten mieliä kaikella sillä saastalla, joka juoksee kapitalistisessa lokaviemärilehdistössä kautta maailman. Työläisten sanomalehdistö paljastaa kapitalistilehdistön valheet ja vääristelyt, johtaa eturivejä taistelussa sotaa vastaan, paljastaa poroporvarilliset reformistipettäjät työväenluokan riveissä ja käy väsymätöntä taistelua yhtenäisyydestä ja selvyydestä työväen luokkaliikkeessä vallankumoukselliseen taistelun pohjalla. Worker ja Der Kamf ovat viirinkantajia taistelussa kapitalistista riistoa ja imperialistista sotaa vastaan! Taistelu on nyt käymässä raskaammaksi ja paljoa suuremmat tehtävät ja taistelut ovat työväenluokan sanomalehdistön edessä. Nyt, enemmän kuin milloinkaan ennen, työläisten sanomalehdistö tarvitsee meidän pikaista apuanne ja jatkuvaa tukeanne!

Worker ja Der Kamf tarvitsevat 3,000 dollaria. Tämä raha täytyy saada kokoon yhden kuukauden kuluessa. Älkää salliko työväenluokan äänen vaimenemista!

Mitä osottaa Saksan kolme miljoonaa työtöntä työläistä

Taannoin ilmotti Saksan talousministeri tohtori Julius Curtius Haagissa, että Saksassa oli viime toukokuun aikana noin kolme miljoonaa työtöntä työläistä. Mitä tämä tosiasia merkitsee ja todistaa?

Sitä, että Saksan vastavallankumoukselliset osaa esittäneet sosialidemokraatit avustaessaan kapitalisteja työläisten liikkeen tukahduttamisessa vuosina 1918—1920 ja sen jälkeenkin sekä kaikilla mahdollisilla keinoilla ponkittäessään Saksan kapitalistista yhteiskuntaa, ovat nyt tilaisuudessa laskemaan ansiokseen nämä kolme miljoonaa työtöntä työläistä. Siinä on Saksan työläisille sosialidemokraattisen vastavallankumouksellisuuden siunausta riittämään saakka. Sillä kapitalistisissa maissa on työttömyys työläisille mitä suurimman kurjuuden ja onnettomuuden tuottaja.

Kun käännämme katseemme työläisten ja talonpoikain Sosialististen neuvostovaltojen liittoon, missä vallankumoukselliset työläiset bolshevikkipuolueen johdolla kukistivat sosialidemokraattien kapitalistien vallan ja järjestelmän puolustamista ja pönkittämistä tarkoittaneen vastavallankumouksen taistelun, mitä he kävivät kiskaisessa, entisen Venäjän ja koko maailman kapitalistien kanssa, niin saamme paljon ilahduttavamman kuvan työttömyydestä ja työläisten asemasta. Vaikkakin kapitalistinen maailma vieläkin nykyäänkin jossain määrin harjottaa Neuvostoliittoa vastaan taloudellista saboteerausta, pitäen sen tarpeellisten koneistojen ja raaka-aineiden saantia, puhumattakaan kansainvälisen luoton kieltämisestä, niin kaikesta huolimatta ei Neuvostoliitossa ole kuin puolet Saksan työttömien lukumäärästä, vaikkakin Neuvostoliiton asukasluku on noin 150 prosenttia Saksan asukaslukua suurempi. Ja mikä on kaikkein tärkeintä työttömien työläisten kannalta — on se suuri erotus, mikä on työttömien työläisten asemassa työläisten ja talonpoikain valtiossa ja kapitalistisissa maissa. Neuvostoliitossa työläiset saavat riittävän työttömyysavustuksen, asunnosta häätämistä ei tarvitse pelätä j.n.e. Näitä etuuksia ei ole kapitalististen maiden työttömillä, ei nyt ole, niin ovat ne perin rajotettuja.

Tässä on todettu eräs esimerkki, miksi työläisten tulee hyljätä vastavallankumoukselliset sosialidemokraattiset työväestön harhaanjohtajat ja liittyä vallankumouksellisten työläisten armeijaan, jota johtaa Kommunistinen kansainvälinen eri maissa toimivien jaostojensa kautta. Sitä osottaa ja siihen kehottaa Saksan kolme miljoonaa työtöntä työläistä.

Alas vastavallankumoukselliset sosialidemokraattiset työväestön harhaanjohtajat! Eläköön Kommunistinen kansainvälinen! — H. S.

Korpit rääkyvät Suomessa

Työ-lehti kirjoittaa t.k. 6 p:n numerossaan:

Taantumuksen korpit ovat taas tavallista näläisempiä. Ne huutavat kaikkia mustia voimia toteuttamaan kuristuspolitiikkaa, jonka rinnalla synkinkin tsarismin sortokausi kalpenee. Vaaditaan lakkautettavaksi työväenjärjestöjä ja tukahutettavaksi kaikki työväen luokkataisteluliike.

Tässä ulvonnassa ovat kaikki porvarilliset puolueryhmittymät löytäneet toisensa. Niiden kaikki sanomalehdet kirjoittavat kuin komennuksesta. Suurkapitalistien "Teollisuuslehti" ja "Kauppalehti" ovat luonnollisesti ottaneet hyökkäystensä kohteeksi Ammattijärjestön ja ammatillisen työväenliikkeen yleensä. Tyypillisimpiä fascistipiirien sisunpurkauksia on "Iltalehden" t.k. 1 päivän artikkeli "Kotibolshevismi tuhottava", jossa lehti, ensin selitettyään kaiken työväen itsenäisen luokkataisteluliikkeen "kommunistiseksi", lausuu m.m.: "On — — — kaikkialla käytävä kommunistien sekä maanalaista että julkista toimintaa vastaan, ja tätä viimemainittua linjaa pidän minä puolestani tällä hetkellä tärkeimpänä; — — — Kommunistijärjestöt, minkänimisiä 'komiteoita' nevätkin on, hajoitettava, sanomalehdet lakkautettava, kokoontumisvapaus kiellettävä ja kommunistisilta valtiopäivämiehiltä riistettävä oikeus olla edustavinaan Suomen kansaa." Sitten lehti huomauttaa, että näin voidaan tehdä osin "hallinnollisilla määräyksillä", osin muuttamalla lakeja. "Iltalehti", jonka takana ovat taantumukselliset piirit yleensä, ei näy välittävän mitään perustuslaista, jonka edessä kaikkien Suomen kansalaisten pitäisi olla tasa-arvoisia ja jossa taataan työväellekin puhe-, paino-, kokoontumis- ja yhdistymisvapaus. Näistä huolimatta vaaditaan lakkautettavaksi ennenkaikkea työväen laillisten (rekisteröityjen) järjestöjen aina avoin ja julkinen toiminta, sanomalehdet ja kokoontumisvapaus.

"Vapaamielisiltä" "edistyspuoluelaisilta" on aina totuttu odottamaan holtittomuuksia, jotka ovat seurauksia kannattajain karkkoutumisen aiheuttamasta hermostuneisuudesta. Edistyspuolueen 5-vuotistoimintakertomuksessa todettiin puolueen kannattajain vähentyneen ja selitettiin sen johtuvan siitä, kun suomettarelaiset uskottelevat "kansalle" edistysmielisten "suvaitsevaisuudellaan" lujittelevan kommunistien asemaa. Tästä kysymyksen asettelusta vedettiin selvät johtopäätökset: elok. 3 pnä 1923 edistysmielis-maalaisliittolainen hallitus mistään välittämättä hajotutti sosialistisen työväenpuolueen järjestöineen, lakkautti kaikki sitä kannattaneet sanomalehdet, sulki vasemmistotyöväen kirjapainot, vangitsi noin 300 eturivin luokkataistelutoveria ja puolueen koko eduskuntaryhmän. Täten kaiketikin "edistysmieliset" koettivat lujittaa asemaansa.

V. 1923 elokuussa noudatettuja menettelyjä vaatii nyt "Iltalehti" ja muut taantumuksen äänitorvet. Tästäkö vai mistä lienee johtunut, että eduskunnan avajaisissa t.k. 2 pnä ("Helsingin Sanomain" 3. 8. 1929 mukaan) presidenttikin on katsonut puumerkkinsä välttämättömäksi ja tehostanut "valtiovallan velvollisuutta — — — estää kaikki maanpetoksellinen ja muu yhteiskuntajärjestystä vastaan tähdätty rikollinen toiminta maassa", jolla tietysti tarkoitetaan työväenliikettä yleensä. Presidentti on sanonut "kansan odottavan sekä eduskunnalta että hallitukselta" toimenpiteitä. Ja v:n 1923 pääministeri, maalaisliiton Kallio, joka nyt tuli valituksi eduskunnan puhemieheksi, on vastauspuheessaan presidentille lausunut, "että eduskunta tulee puolestaan tekemään — — — voitavansa".

Porvaristo on kaavaillut toimintansa työväenliikkeen kuristamiseksi. Se rohkeni elokuun 1 p:n mielenosoitusten johdosta ainakin tilapäisesti riistää työväeltä perustuslainmukaisen kokoontumisvapauden, koska sosialidemokraatit lääkintähallituksen ylitirehtöörin palkalla palkitun johtajansa Hannes Ryömän suun kautta olivat puolueen kantana julistaneet "kommunisteja vastaan tarvittavan kirurgisia toimenpiteitä".

Siten ainakin epäsuorasti annettiin porvaristolle vakuutus sosialidemokraattien kannatuksesta vasemmistotyöväkeä vastaan.

Porvaristolta voidaan nyt odottaa melkein mitä hyvänsä. Se epäilemättä tulee riistämään meiltä työläisiltä nekin oikeuksien rippeet, joista vielä nautimme, ellemme valmistaudu puolustamaan oikeuksiamme.

Suomen työtätekevä väestö ei ole sortovoimista. Meitä ei lannistettu mustimpina sortovuosinakaan, vaikka tsaarin santarmien ja Suomen porvarien pyhä liitto oli vastassamme. Porvaristomme ja Saksan junkkerien verikaartit saivat vain muutamiksi kuukausiksi poljetuksi meidät soraan v. 1918. Eikä v:n 1923 leikkauksellakaan tuhottu vapausliikettämme. Meidän taistelutoimintamme elää niin kauan kuin me työläiset elämme ja luokkaamme ei voi mikään mahti tuhota. Mutta voidaksemme tehdä tyhjäksi porvariston katalat suunnitelmat, on meidän lujitettava voimiamme. Jokainen mies ja nainen, nuori ja vanha, omiin järjestöihimme. Niiden riveissä suoritamme pyhimmän velvollisuutemme luokkaamme ja tulevia sukupolvia kohtaan. Se on kunniatehtävä, jota kerran vapaa työtätekevä luokka on siunaava.

Maailman työläisnuoriso taistelussa imperialismia vastaan

Saksan vanhimmassa kaupungissa — "Frankfurt am Mainissa" 20 päivänä heinäkuuta kerääntyi 60 nuorison imperialismivastaisen kongressin edustajaa. Paitsi kapitalistimaiden edustajia oli kongressissa myöskin edustajia siirto- ja puolsiirtomaista, NLKNL:n, Kommunistisen Nuoriso-Internatsionaalen ja Punaisen urheiluinternatsionaalen edustajat.

Nuorisokongressi alkoi yhtä päivää ennen "aikuisen" imperialismivastaisen liiton kongressin työn alkamista. Sitä suurempaa huomiota vaativat sen päätökset, jotka osoittavat, että juuri työtätekevä vallankumouksellinen nuoriso on yksi koko proletariaatin imperialismivastaista taistelua eteenpäinvievistä pääomista.

Liiton päätös, yhä voimakkaammin vetää nuorisoa imperialismivastaiseen liikkeeseen ja järjestää erikoisia liiton nuorisosektsioita, sai lämpimän vastaanoton nuorison keskuudessa. Nyt, jos milloinkaan tarvitaan vereksiä voimia, nuorien taistelijain osastoja taistelussa imperialismia vastaan. Imperialismivastainen liitto kolmannella olemassaolonsa vuodella joutuu työskentelemään kokonaan töisissa olosuhteissa, kuin oli sen perustamisen päivinä helmikuussa vuonna 1927.

Kuluneen kahden vuoden aikana liiton jäsenistö tuntuvasti vakiintui: Gomindan häpeällisesti petti Kiinan vallankumouksen asian, kapinaliike Hollannin Intiassa oli kovakouraisesti tukahdutettu, Englanti sortaa intialaista proletariaattia.

Mutta imperialismivastainen liitto elää. Jo Byrsselissä suunniteltu ohjelma, — yhdistää koko maailman mittakaavassa kaikki todellisesti vallankumoukselliset imperialismivastaiset voimat ja erikoisesti, yhdistää kansallinen vallankumousliike sorretuissa maissa ja imperialististen emämaiden mahtava proletariaatin joukkoliike — tämä ohjelma osoittautui täysin oikeaksi. Sen toteuttamisessa liitto saa mitä aktiivisimman liittolaisen koko maailman työtätekevän imperialismivastaisen nuorison yhtymän muodossa.

Frankfurtin kongressi suurella mielenkiinnolla kuuli toveri Kosarevin selostuksen, joka kerrottuaan Neuvostomaan nuorison saavutuksista eri aloilla alleviivasi, että neuvostonuorison taistelu tapahtuu ei vain sosialistisen rakennustyön rintamalla, mutta myöskin sorrettujen siirtomaiden vapauttamisen puolesta. Neuvostoliiton kommunistisen nuorison edustajan lausunto teki syvän vaikutuksen edustajiin. Kongressi päätöksessään kutsuu koko maailman työtätekevää nuorisoa kaikilla keinoin tukemaan kansainvälisen proletariaatin isänmaata — Neuvostoliittoa, jonka olemassaolo on erottamattomasti sidottu kaikkien sorrettujen vapaustaisteluun. "Kaikkien maiden imperialismivastainen nuoriso", lausui kongressi, "on solidaarinen Neuvostoliiton vapaan nuorison ja Punaisen Armeijan kanssa taistelussa imperialismin hyökkäyksiä vastaan."

Neuvostoliitto on ja tulee olemaan suurimpana imperialismivastaisena voimana maailmassa. Yhteyttä Neuvostoliiton nuorison — ja siirtomaiden, sekä niiden imperialististen emämaiden nuorison välillä on voimistutettava. Kongressi päätti valita kansainvälisen nuorisokomitean, jonka tehtävänä on koko maailman nuorison imperialismivastaisen taistelun keskitetty ohjaus.

"Me olemme työn ja taistelun puoltajia", julistavat päätöksessään nuorisokongressin edustajat. "Palattuamme kotimaihimme me panemme liikkeelle kaikki voimamme nuorison vallankumouksellisen imperialismivastaisen joukkoliikkeen ja Imperialismivastaisen liiton nuorisosektsioiden järjestämiseksi."

Toronton uutisia

V.. JA U.-SEURA YRITYKSEN KOKOUS

on ensi tiistaina kello 8 illalla Spadina avenuen haalilla. Kaikkien jäsenien läsnäolo tärkeätä.

Puheenjohtaja.

Sault Ste. Marien uutisia

Osaston kokouksessa

t.k. 19 p. keskusteltiin monista asioista, jotka eivät olleet kovin tärkeitä. Tärkeimmät asiat oli Sacco-Vanzettin muistojuhlaa ja H. Kulmalaa koskevat. Sacco-Vanzettin muistojuhlaa ei voitu järjestää ajan lyhyyden takia, joten se jäi tällä kertaa. H. Kulmala vaati, että se pykälä pöytäkirjasta, joka koskee Kulmalaa, julkaistaisiin Vapaudessa, päätettiin se julkaista. Pykälä kokonaisuudessaan kirjoitettu osaston kokouksessa heinäk. 22. p. kuuluu:

Pykälä 6. Keskusteltiin tov. Henry Kulmalan menettelystä jäsenkirjurina ollessaan, kun hän kieltääntyi kirjoittamasta jäsenkorttia tov. Ida Syrjälälle ja tov. Henry Kulmala vaati luettavaksi komitean kirjelmän, jossa selostettiin Canadan Suomalaisen järjestön Toimeenpanevalle komitealle mainittua asiaa, joka luettiin ja hyväksyttiin jonka jälkeen Henry Kulmala selosti kantansa mainitussa kysymyksessä, se ollen että hän seisoo edelleenkin ennen tekemänsä päätöksen takana, kieltääntyen hyväksymästä Ida Syrjälää S.J. Osaston jäsenyyteen, josta syystä tov. Henry Kulmalalta päätettiin, 12:sta äänellä 2:ta vastaan ottaa kaikki osaston luottotoimet pois kuuden (6) kuukauden ajaksi, jääden jäsenkokelaaksi.

Nurkan takaa ampujat,

heittäkää pois sellaiset tavat että parjaatte toisia tovereita salaa. Jos teillä en jotain mielessä, niin sanokaa se suoraan asian omaiselle, se on rehellistä peliä. Mutta jos takana parjaatte ja edessä nuolette, niin se ei ole toverillista. En sano enempää täälä kertaa. Teidän pitäisi itse ymmärtää mikä on rehellistä peliä, sillä rehellisyyttä vaatii joukkotoimintakin kaikissa vaiheissa.

Jepetti.

Verdun, Que.

Punaiset liput liehuivat

Eräänä päivänä viimeviikolla liehuivat punaiset liput koulujen ovipielissä. Jotain tavallisuudesta poikkeavaa siis oli tekeillä. Näin outo, muukalainen ensin ajatteli, että olisikohan siellä joku kumouksellinen puhuja pitämässä puhetta, mutta samalla myöskin teki sen huomion, että puhetilaisuus mahtoi olla ainoastaan miehille, koska miesväki sinne viivana riensi. Mutta sitten se asia selvenikin, että siellä toimitettiin äänestystä kieltolain kohtalosta Verdunissa. Sillä sekatav. kauppiaat olivat saaneet toiminnallaan niin paljon aikaan, että äänestys tuli siitä, josko olutta myötäisiin täällä sekatavarkaupoissa pullottain. Tähän saakka on täällä olutkaupoilla rikastuneet Montrealin puolen kauppiaat ja nyt tahtoivat kotoisetkin bisnesmiehet päästä heruttelemaan janoisten verdunilaisten kukkarosta senttejä, ja siksi tuli äänestys asiasta. Oikeastaan ei ole ennenkään voinut sanoa, että tämä kaupunki olisi ollut "kuiva", sillä pyhänä ja arkena ovat hevoset ja kuorma-autot ajaneet olutkuormia katua ylös toista alas, vaikka kapakoita ei ole ollutkaan. Mutta nyt tehtiin tästä kaupungista hieman "kosteampi" äänestyksen perusteella, sillä "märät" voittivat pienellä enemmistöllä. Paljon oli tehty kaikenlaista vilppiä äänestyksessä, joskin äänestykseen osanotto oli hyvin laimea. Pettymystä tuotti kuitenkin monelle pikkukauppiaalle se, että ainoastaan 15 suurinta sekatavarakauppiasta saavat oluenmyöntiluvan. Millaisia edistyksenmerkkejä tämä kaupan "vapaus" tuottanee täällä, siitä nähdään tuonnempana. Seuraava askel ehkä on, että kapakka tarvittaisiin joka katukulmauksessa, mikäli tiloja riittäisi kirkoilta, jotka ovat hyvin edustettuina tässäkin kaupungissa.

12,000 voltin iskun

korkeajännitysjohdoista sai Simmons Bed Limited'in rakennustyömaalla eräs savupiipun muurari t.k. 15 pnä j.p.p. Hän oli tuntemattomasta syystä koskettanut aivan työnsä vieressä olevia sähköjohtoja ja 12,000 voltin virta tappoi hänet silmänräpäyksessä. Oikeastaan ei voi sanoa, jos hän horjahti virran kosketukseen, tai mikä syynä oli; mutta sitä täytyy ihmetellä että niin lähellä pidetään siksi voimakasvirtaiset johdot, jossa työläisen täytyy työskennellä.

Saman työmaan sähkötyöläinen sai kuolettavan sysäyksen paloauton edessä edellisenä päivänä työhön tullessaan. Vammojen johdosta hän heitti henkensä seuraavana aamuna.

Paikkakunnalta muuttavia

Toveri Pietilä on myönyt kaiken irtaimistonsa ja luovuttanut huoneuston pois, sillä hänen perheensä tulee lähtemään Suomeen tämän syksyn kuluessa.

Puolustusliiton iltamat

Gastonian lakkolaisten hyväksi toimeenpannut puolustusliiton iltamat onnistuivat hyvin. Iltamat pidettiin t.k 4 p:nä. Keräyslistat ja iltamat tuottivat puhtaaksi tuloksi noin 50 dollaria, joka summa on lähetetty lakkolaisten oikeustaistelun tukemiseksi.

Pitäkää mielessänne

että sunnuntaina t.k. 25 p:nä pidetään Montrealin kaikkien suomalaisten työväenjärjestöjen yhteinen, suuri kenttäjuhla. Ohjelma on hyvin monipuolinen, on m.m. monia kilpailuita, ja kentälle on vapaa sisäänpääsy. Juhlat toimeenpannann Suomalaisen Järj. Montrealin osaston kentällä Lashine Rapidsissa, jonka paikan jo melkein jokainen täkäläinen suomalainen tietääkin, joten sinne siis jokainen Verduninkin Suomalainen juhlimaan! — Jeremias.

Jeremias.

Imperialismivastainen kongressi

Mitä sanoivat siirtomaakansojen edustajat

Frankfurt am Mainissa Saksassa pidettiin imperialistivastainen kongressi, jossa oli edustajia ei ainoastaan Europan maista, vaan huomattava joukko edustajia siirtomaistakin. Luodessamme silmäyksen tähän konferenssiin lainaamme muutamia siirtomaakansojen edustajain lausuntoja, joissa he kuvaavat työtätekevien asemaa kapitalistien kaksinkertaisessa orjuudessa.

Japanin edustaja Kunisaka kuvaili esityksessään Japanin sortaman Formosan saaren väestön kurjaa asemaa. Katajama painosti, että Kiinan, Japanin ja Korean työtätekevien on välttämätöntä yhtyä yhteen ja kukistaa Japanin imperialismi.

Persian edustaja esitti, että Englannin imperialismi yrittää Persiaa käyttää hyväkseen järjestääkseen sen avulla hyökkäyksen Neuvostoliittoa vastaan. Egyptin kansallis-radikaalisen puolueen edustaja osoitti, että arabialaisten maiden kansat huokaavat englantilaisen, ranskalaisen, italialaisen ja espanjalaisen kapitalismin ikeen alla. Jos Egyptin ylikomisaariksi mahdollisesti nimitetäänkin Englannin työväenpuolueen jäsen, niin se ei muuta Egyptissä vallitsevaa tilannetta. On välttämätöntä, että Englannin sotajoukot viipymättä poistetaan Egyptistä ja muodostetaan arabialaisten valtojen riippumaton federatsioni.

Syyrian edustaja merkitsi, että syyrialainen porvaristo on jo kärsinyt vararikon Ranskan imperialismin edessä. Alshirin edustaja alleviivasi, että Ranskan imperialismi nojautuu pohjois-Afrikaan. Imperialistivastaisen liiton tehtävänä on yhdistää imperialistivastaiset voimat ja voimistuttaa Ranskan työtätekevien yhteyttä Algerian työtätekevien kanssa. Ranskan kommunistipuolueen edustaja vakuutti kongressin osanottajille, että se tulee jatkuvasti tukemaan arabialaisten maiden kansojen vapautusliikettä.

Kongressissa käytiin kiivasta väittelyä Palestiinan kysymyksestä. Sionilais-sosialistisen puolueen edustaja ilmoitti, että Palestiina kuuluu juutalaiselle proletariaatille. Arabialainen edustajisto esitti ankaran vastalauseensa sellaisen esityksen johdosta ja ilmoitti, että sionilais-sosialistinen liike on britannialaisen imperialismin ase. Imperialistivastaisen liiton tpk. puolesta tov. Saklatvala esitti, että liitto tulee tutkimaan Palestinan kysymystä, vaikka jo tällä kertaa on täysin selvillä, että sionilaisen liikkeen ja imperialistivastaisen liiton päämäärät ovat aivan erilaiset.

Latinalaisen Amerikan imperialistivastaisen liiton sihteeristön edustaja totesi, että latinalainen Amerika on muuttunut Englannin ja Yhdysvaltojen välisten ankarien taistelujen tantereeksi. Tämä taistelu on jo melkein ratkaistu Yhdysvaltojen eduksi. Kapitalistien ja tilanherrojen diktatuuri latinalaisessa Amerikassa nojautuu joko Yhdysvaltojen tai Englannin imperialismiin. Amerikalainen reformistinen Työnliitto ei ole muuta kuin Amerikan imperialismin filiaali ja Amsterdamin Internatsionaale on Englannin imperialismin ase. Imperialismivastainen taistelu latinalaisen Amerikan eri maissa on hyvin erilaisella kehitysasteella. Meksikossa, Nicaraguassa ja Kolumbiassa on jo ollut aseellisiakin taisteluja, kun taas toisissa maissa käydään taistelua pääasiassa propagandan muodossa.

Ammattiliitot ja imperialistivastainen taistelu

Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston edustaja tov. Melnitshanski esitti laajan selostuksen aiheesta: "Ammattiliitot ja imperialismivastainen taistelu". Selostaja kuvasi hyvin tarkkaan reformististen ja vallankumouksellisten ammattiliittojen kannan erilaisuudet. Amsterdamin Internatsionaale kannattaa imperialismia, joko välillisesti tai suoraan, vastustaa siirtomaakansojen vapauttamista ja taistelee Neuvostoliittoa ja neuvosto-ammattiliittoja vastaan. Amsterdamin Internatsionaale kieltäytyi kannattamasta Kiinan vallankumousta sen nousukautena ja nyt se tukee Gomindania. Englannin reformististen ammattiliittojen johtaja kehoittaa intialaisia ammattiliittoja luopumaan poliittisesta taistelusta. Englannin kutomatyöläisten reformistisen liiton johtaja puhui Varsovassa pidetyssä kutomatyöläisten Internatsionalen tpk. täysistunnossa Englannin imperialismin ja kapitalistisen tuotantojärjestelmän puolesta. Imperialistivastainen liitto voi kärsiä keskuudessaan ainoastaan niitä henkilöitä ja sellaisia järjestöjä, jotka ovat päättäväisiä ja horjumattomia imperialismin vihollisia. Lopuksi toveri Melnitshanski osoitti, että vain Punaisen Profinternin johtamat ammattiliitot käyvät päättävää taistelua imperialistista sotaa vastaan.

Tov. Melnitshanskin selostuksen johdosta käytiin laaja keskustelu.

Sen jälkeen esitti tov. Munzenberg liiton pääsihteeristön toimintaselostuksen. Selostuksessaan hän m.m. osoitti, että imperialismivastainen taistelu on astunut uuteen vaiheeseensa. Ennen kävivät tätä taistelua kansallisten vallankumouksellisten vähäiset ryhmät, mutta nyt tämä taistelu jo nojautuu proletariaatin ja talonpoikaiston laajoihin joukkoihin. Neuvostoliitto on ollut ja jää edelleenkin valtavaksi imperialistivastaiseksi voimaksi. Tämä kongressi on ollut vakava koetuskivi imperialistivastaiselle liitolle ja on se tämän kokeen kestänyt täydellisesti.

Viikon tapahtumista

Virkavalta Torontossa
räyhää pamppuinensa,
työläiskokousten kimppuun
hyökkää sakinensa.
Nytpä tuosta,
saapi juosta
toiset sairaalassa,
Draperin kun kasakat
näin lukee lakiansa.

Mantshurian sotalordit
jatkaa vanginnoita,
kun ei rautatiellä liike
tuota kolikoita.
Siitä koituu,
hetki joutuu,
vuoro tilintekoon,
kun työläisvallan voimat iskee
keltaisehen petoon.

Yhdysvaltain virkanyrkit
puhevapautta sortaa,
he gängstereiden avulla
nyt häiriötä saada koittaa.
Kaikin keinoin,
tihuteoin,
riistoluokka valtaa pitää,
terrorista huolimatta
luokkatiedon siemen itää.

Suuri herra Inarissa
ompi nimismies,
työväentalon rakennuksen
hän nyt estää ties.
Estelyillä,
kieräilyillä
"asetuksin" tekee tenää,
Nikun-aikain ukaaseita
ullakolta esiin vetää.

A. F. L:n johtajisto
pettää työläisiä,
kapitalismin, hurttavallan
ovat ystäviä.
Erot heistä,
joukot ottaa kerran,
pettäjistä,
poistaa johtopaikoiltansa
rengit valtaherran.

Taantumuksen pamppuvalta
piti kokousta,
niinkuin osaa odottaakin,
päätös tuli musta.
Avun kieltää,
syyttein heittää,
Gastonian lakkolaista,
vaan muistakaamme toverit,
ei laata toiminnasta!

Vekseleitä väärennellään
maalla, kaupungissa,
siitä kaksi kiinni joutui
taasen Sakkolassa.
Puuttui taito,
aivan aito,
tarkkuus vilpin voitti,
vankilahan isännille
tuosta matka koitti.

Mörkin Anni meikäläiset
Suomessa nyt maalaa,
vaikka meidän kukkarosta
sai hän monta taalaa.
Joko jouti,
silmät auki,
taideretkueista muista,
ett'ei mörkkein "taide" lypsä
rahaa punikeista!

MAGNUS RAEUS.

Huomautus työttömyyden ja työkyvyttömyyden varalta

Sen johdosta, että viime talveksi jäi Montrealiin joukko suomalaisia työmiehiä ja muualta tuli heitä sinne lisää, joutuen työttöminä olemaan kuukausimääriä sekä siten monet aivan hätään, kehoittaa pääkonsulivirasto karttamaan tänne kasautumista, sillä kaikesta päättäen sama työttömyys ja hätäkin on myös ensi talvena tässä kaupungissa odotettavissa. Samalla ilmottaa pääkonsulivirasto, ettei se ole tilaisuudessa auttamaan hätääntyneitä, kuten viime talvena.

Myöskin on syytä huomauttaa, että sairaiksi tai muuten työkyvyttömäksi joutuneiden on pyrittävä sen paikkakunnan sairaalaan tai yhteiskunnan hoitoon, missä työkyvyttömyys on kohdannut, sillä toisen paikkakunnan laitokset eivät ole velvolliset ottamaan henkilöä huostaansa. Yhteiskunnan rasitukseksi joutunut siirtolainen, joka ei ole viittä vuotta Kanadassa ollut, voi tulla Kanadan viranomaisten toimesta vapaasti lähetetyksi kotimaahansa, mutta ainoastaan siinä tapauksessa että kanadalainen laitos (sairashuone, köyhäinhoito j.n.e.) tekee asiasta ilmoituksen Siirtolaisministeriöön Ottawaan. Suomen viranomaisilla ei ole oikeutta antaa laivayhtiöille määräystä tuomansa siirtolaisen vapaaseen takaisin vientiin.

Montrealissa 21 pnä elokuuta 1929.

Akseli Rauanheimo, pääkonsuli.

Pyydetään, että tämä huomautus julkaistaan uutisena sanomalehdissä, kiinnitetään suomalaisten matkustajakotien seiniin tai muuten saatetaan kansalaistemme tietoon.

TILATKAA VAPAUS!

Uutta kirjallisuutta

Seuraavat uudet mainiot teokset ovat nykyään saatavana Vapauden kirjakaupasta:

JEESUS TARU

Jeesus taru on George Brandes'in kirjottama ja A. B. Mäkelän suomentama tieteellinen, mutta silti helppotajuinen tutkielma siitä tarusta, jota on, Jeesuksen olemassaolon ja vaikutuksen selostuksena, ihmiskunnalle jo lähes parintuhannen vuoden ajan esitetty. Tämä kirja on kokonaan tosiseikkoihin perustuva, selvittävä ja yksinkertainen, olematta millään tavalla pilkkaava taikka edes purevalla tavalla kirjotettu. Tämän puolestaan täytyy vaikuttaa siten, että kuka tahansa ja miten tahansa harras kristitty, saattaa kirjan lukea. A. B. Mäkelän nimi, kirjan suomentajana, takaa sen, että alkuperäinen ajatus ei ole kärsinyt, jonka muuten hyvästi, kuka tahansa lukija huomaa, niin selvätajuinen on kirja.

Viime vuosina ei ole meidän taholtamme kiinnitetty minkäänlaista huomiota uskonnollisiin kysymyksiin. Tuloksena tästä onkin sitten ollut papiston yhäti kasvava röyhkeys, josta viimeisenä todistuksena on mm. viime talvinen Vapautta vastaan suunnattu hyökkäys kaikkine inhottavine valheineen ja vääristelyineen. Papisto on yhä suuremmalla raivolla paljastanut itsensä, sekaantumalla tykkänään maallisiin asioihin, antautumalla kaivos- ja metsä- y.m. yhtiöitten alhaiseen kätyri ammattiin. Meidän ensimäinen vastauksemme tuota alhaista menettelyä vastaan on tämän puhtaasti tieteellisen kirjan suomenkielellä julkaiseminen. Toivottavasti koko Vapauden asiamieskunta ottaa tarmokkaasti osaa tämän kirjan levittämiseen. Me takaamme, että kukaan, olkoonpa kristitty taikka jumalankieltäjä, ei tule katumaan sitä, että on tämän kirjan lukenut, sitä parempi mitä suurimmalla tarkkuudella.

Kirjan hinnaksi on asetettu ainoastaan 45 senttiä, niin että mahdollisimman monet ovat tilaisuudessa sen ostamaan.

IMPERIALISMI

Imperialismi on N. Leninin puhtaasti tieteellinen tutkielma tästä kapitalismin uusimmasta ja viimeisimmästä kehitysvaiheesta. Imperialismi on aikakautemme suuri kysymys. Tähän maailman ja etenkin sen markkinoitten ja raaka-aineitten valtausyrityskeen ovat kaikki nykyaikaiset kapitalistiset maat vajonneet. Eivätkä ne muuten voikkaan menetellä, sillä kapitalismin nykyisessä vaiheessa on imperialismi sen tärkein elämisen ehto ja viimeinen mihin se voi turvautua. Kaikki nykyaikaiset sodat esim. ovat ei ainoastaan pelkkiä ryöstösotia vaan ovat ne imperialistisia sotia ja ainoastaan siinä valossa voidaan niitä käsitellä.

Kun siis imperialismi on aikakautemme yksi suurimmista ja tärkeimmistä kysymyksistä, niin täytyhän taistelevan ja valistuneen työväestön, jos kenenkään, siihen tutustua. Tämän voi tehdä hyvästi lukemalla otsikossa mainitun imperialismia käsittelevän teoksen. Kirjan esitystapa on yksinkertainen ja sujuva sekä, aineen tarkasti tieteellisestä esittämisestä huolimatta, helppotajuinen. Myöskin tämä kirja on melkeinpä jokaisen työssäkäyvän työläisen saatavissa, sillä hinnaksi on asetettu ainoastaan 45 senttiä.

Sekä Jeesus tarua, että Imperialismia voidaan tilata Vapaudesta ja lukuisilta Vapauden asiamiehiltä. Lähettäkää tilauksia runsaasti.

Toveruudella

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Punaisen päivän vietto Suomessa

(Jatk.)

Turussa

kutsuttiin elokuun 1 p:n mielenosoituksia valmistavan komitean toimesta työväentalon pihamaalle yleinen Turun ja ympäristön työläisten yhteinen kokous imperialistista sotaa ja sotavarusteluja vastaan. Komitean taholta tehtiin siitä myöskin asianomainen ilmoitus kaupungin poliisimestari eversti Sparelle, joka kuitenkin kielsi kokouksen pidon, vetdoten sisäministerin antamaan kieltoon. Estääkseen kansaa kerääntymästä kuuntelemaan ja keskustelemaan sodasta ja sotavarustelujen vastustamisesta, piirittivät poliisi ja ohrana talon jo 1 1|2 tuntia ennen kokouksen alkamisaikaa ja esti ihmiset pääsemästä työväentalolle, joten kokouksesta näinollen ei tullut mitään. Työväentalon ulkopuolelle oli kiinnitetty muun muassa seuraavansisältöiset tunnukset: Kaikki työläiset taisteluun sotaa ja sotavarustelua vastaan. Vain proletariaatin käsissä ovat rauhan avaimet. Kun kokous näin tuli poliisin toimesta estetyksi, alkoi tuhansiin nouseva väkijoukko parveilla työväentalon ympärillä. Tällöin jaettiin yleisölle Turun nuorten työläisten sodanvastaisen komitean antamaa julistusta, jonka sisältö pääasiassa oli seuraava: Maailman työtätekevät ilmaisevat tänään julki rauhantahtonsa ja kokoontuvat maailman kaikilla äärillä esittämään vastalauseensa imperialistisia sotia ja niihin varustautumisia vastaan. Työtätekevillä on tähän syytäkin, sillä he tietävät minkälaiseen onnettomuuteen ja hävityksen kuiluun sota työtätekevät syöksee. Tällainen toiminta on oikeutettua. Luokkamme elämä ja tulevaisuus siihen työtätekeviä velvoittaa. Suomessa on eräiden muiden maiden malliin kielletty tällaisten vastalauskokousten järjestäminen. Se osoittaa taas kerran kuinka tässä maassa kansalaisvapaudet työtätekeviin nähden sovelletaan. Täsäkin tapauksessa on kielto lakiin perustumaton. Se on uusi työväenluokkaan kohdistettu oikeudellinen loukkaus. Toverit, työläiset: Taistelumme imperialistisia sotia vastaan ei suinkaan tule päättymään tähän kieltoon. Se tulee jatkumaan edelleen ja sen merkeissä meidän tulee tehdä valistustyötä ja paljastaa niitä toimenpiteitä, jotka tarkoittavat sodan varalle varustautumista. Työtätekevien rauhantahto on jokaisessa sopivassa tilaisuudessa sanottava julki. Eläköön työtätekevien taistelu imperialistisia sotia ja sotavarusteluja vastaan.

Klo puoli 8 aikaan riehaantui poliisi antamaan näytteen suhtautumisestaan rauhallisiin ihmisiin. Esiintyminen oli provosoivaa ja raakaa. Poliisimestari Sparren viittauksesta ajoivat ratsupoliisit porttikäytäviinkin ihmisten joukkoon. Mestaripoliisi itse kumipatukka kädessä kahden ratsupoliisin ja jalkapoliisien kanssa menivät työväentalon ulkoravintolaan ja tyhjensivät sen. Tämän jälkeen vedettiin paloletkut työväentalon eteen valmiiksi antamaan vettä ihmisten päälle. Kun kaikki oli rauhallista, innostui mestari niin, että tyhjensi koko työväentalon.

Tuhannet Turun asukkaat saivat siis nähdä poliisinäytelmän, jolle ei löydy vertaa kuin poliisimestari Stalen aikuisilta edesottamisilta. Myöskin kauppahallin edustalle oli asetettu vesiruisku. Palokunnan talon edustalla ruiskutettiin vettä ihmisjoukkoon.

Paitsi poliisia, oli myöskin Turun suojeluskunta valmiina elokuun 1 p:n varalta. Suojeluskuntamaneesin edustalla oli eräs joukko valmiina ja aseissa odottamassa kutsua areenalle osoittamaan työläisille v:lta 1918 hyvin tunnettua taitoaan. Turun poliisit oli kaikki kutsuttu takaisin kesälomiltaan jo heinäkuun 31 p:ksi. Useat julkiset talot olivat vartioinnin alaisina koko päivän, niiden joukossa myöskin Turun työväentalo. Maaseudun puhelinkeskuksille oli annettu määräys pitää keskukset avoinna koko elokuun 1 ja 2 päivän välisen yön. Nummenmäen ty. Taistossa vierailivat poliisit jo edellisenä iltana etsimässä punaista päivää. Kun talossa nuoret olivat laulu- ja lausuntaharjoituksissa tuli poliisi ottamaan selvää, olisiko näillä jotakin yhteyttä punaisen päivän valmisteluihin.

Ensossa

kiellettiin elokuun ensimäisen päivän iltana kaikki työväen kokoukset, jopa urheiluharjoituksetkin. Kun työväentalon pihamaalle tavalliseen tapaan oli saapunut henkilöitä urheiluharjoituksiin, tuli poliisi, kieltäen niitten jatkamisen. Myöhemmin kuitenkin tämä kielto peruutettiin, mutta työläisten ryhtyessä jatkamaan harjoituksia tuli jälleen poliiseja, jotka töykeästi esiintyen käskivät joukon hajaantumaan.

Erään toverin huomautettua, ettei urheilussa voi olla mitään pahaa, heristi poliisipäällikkö nyrkkiään tämän kasvojen edessä, käskien pitämään suun kiini, uhaten muussa tapauksessa pahemmalla.

Työväentalo oli koko päivän poliisien piirittämänä.

Kotkassa

Jo aamusta alkaen liikkui kaupungilla poliisipatrulli, joka repi kaikki sodanvastaiseen mielenosoitukseen kehoittavat tolppailmoitukset. Patrullit liikkuivat kaiken päivää kolmimiehisinä joukkueina. Illalla klo puoli 7 aikaan tulivat ratsupatrullit työväentalon kulmalle ja samanaikaisesti alkoi sinne virrata sankkoja työläisjoukkojakin. Noin 645 tuli ohranan päällikkö pyöräpoliisien kanssa työväentalolle sulkien juhlasalin oven. Muitakin poliiseja saapui paikalle niin, että niitä oli yhteensä lähes kolmekymmentä. Työläiset kokoontuivat siitä huolimatta työväentalon juhlasalin oven edustalle ja kun kello oli 7 lauloivat he yhteisesti "Internationalen", jota ei virkavaltakaan estänyt. Heti sen jälkeen kehoitti komissari joukkoja poistumaan, jonka he tekivätkin laulaen "Varsovalaisen". Kaiken iltaa parveili vielä sankkoja työläisjoukkoja työväentalon edustalla. Poliisit kehoittivat heitä kävelemään, mutta esiintyivät sentään maltillisesti. Klo 11 aikaan hajaantuivat työläiset, eikä mitään yhteentörmäyksiä tai kahnauksia ollut. Työväentalon ympäristöllä oli noin 1500 henkeä.

Vaasassa

oli vankka poliisi- ja ohranaketju piirittänyt työväen kokoontumispaikan, Palosaaren urheilukentän, estäen kentälle kokoontumisen. Kentän ympärille oli kuitenkin kokoontunut sankkoja työstä palaavia työläisjoukkoja, jotka taistelulauluja laulaen suuntasivat kulkunsa Palosaaren työväentalolle, jossa aijottiin pitää vastalausekokous poliisin esiintymisestä. Autoin ja ratsain saapuneet poliisit ja ohranat hyökkäsivät kuitenkin juhlasaliin häätämään yleisön ulos. Ohranoiden ympäröimänä saapui itse maaherrakin paikalle ja vastasi perustuslakiin vedottaessa, ettei hän välitä siitä, eikä lähde teidän kanssanne väittelemään. Kokoonkutsujien puolelta ilmoitettiin yleisön nimessä jyrkkä vastalause virkavallan häikäilemätöntä kokoontumisvapauden estämistä vastaan, jolloin poliisipäällikkö karjasi "ei vaikuta asiaan".

Täältä lähtivät joukot rauhallisesti katukäytäville asettuneissa riveissä taistelulauluja laulaen ja tämän tästä kajauttaen tunnuslauseita: "Alas imperialistinen sota", "Työläisvaltion puolesta" jne. kaupungin työväentalolle. Ratsupoliisit hyökkäsivät pampuilla lyöden tämän tästä mielenosoittajien kimppuun pystymättä kuitenkaan heitä hajoittamaan. Edellä rientäneet poliisit olivat kuitenkin sulkeneet kaupungin työväentalon, estäen ravintolan ja eläväinkuvain teatterinkin käytön. Noin pariin tuhanteen henkeen nouseva joukko parveili kuitenkin työväentalon ympärillä, jolloin poliisi pammppuja ja ampuma-aseita käyttäen hyökkäsi rauhallisesti katukäytävillä kulkevan yleisön päälle. Kello 11 aikaan illalla saapui poliisiauto ja lisää ratsupoliiseja, jotka ilmoittivat presidentin nimessä hajoittavansa joukon (presidentin pursi oli Vaasassa silloin). Alkoi hillitön pamputus ja ihmisiä lyötiin sanaakaan sanomatta. Vapaan Sanan kirjapainon pihalla olivat poliisit ampuneet jotakin miestä ja yksi kuula läpäisi kirjakaupan varastopuolen oven.

Muutamia työläisiä pidätettiin ja joitakin haavoitettiin patukoilla ja hevosen kavioilla. Provokatoorisesta esiintymisestään huolimatta ei ohranoiden ja poliisien onnistunut kuitenkaan saada epäjärjestystä aikaan vaan pysyivät työläiset yleensä rauhallisina ja kylän harkitsevina. Täten muodostui mielenosoitus virkavallan myötävaikutuksella todelliseksi työläisten mielialan ilmaisuksi työläisvaltiota vastaan suunnitellun imperialisen sodan valmisteluja vastaan.

Lahdessa iltama hajoitettu

Lahdessa oli annettu asianomainen lupa ohjelmallisen iltaman pitoon. Se alkoikin ilmoitettuun aikaan työväentalolla, mutta kun ohjelmaa oli puolituntia suoritettu, hajoittivat poliisit tilaisuuden. Sali oli väkeä täynnä ja vielä ulkopuolella työväentaloa satoja ihmisiä. Kerrotaan suojeluskuntalaisille päivällä jaetun ampumatarpeita ja että ne olisivat olleet hälyytysvalmiina. Ketään ei pidätetty. Vielä klo 10 aikaan oli kaduilla väkeä paljon. Työväentalolle ei päästetty ketään.

Jokelassa suojeluskunta liikkeellä

Kun Jokelassa yritettiin pitää kokousta, esti työväentalon sosdem vahtimestari pääsyn saliin. Sen jälkeen aiottiin pitää kokousta ulkona, mutta sen esti poliisi ja joukkoineen hajoitti väkijoukon. Poliisin lisäksi kuljeskeli tiellä autoilla ja jalkaisin suojeluskuntalaisia konekivääri mukanaan. Rautatievirkailijain talon pihalla oli suuri suojeluskuntalaisjoukko aseissa, joita olisivat käyttäneet, ellei poliisi olisi saanut hajoitetuksi rauhallista työväkeä.

Vihdissä

kirkonkylän työväentalolla oli järjestetty mielenosoituskokous, mutta pitäjän nimismies Korte poliiseineen esti kokouksen pidon miehittäen työväentalon pihamaan ja sulkien työväentalon kaikki sisäänkäytävät. Kun kansaned. Arvo Lehto, joka ilmoittautui puhujaksi mainitussa mielenosoituskokouksessa, tiedusteli nimismieheltä, kenen määräyksestä on työväentalolle komennettu suojeluskuntalaisia, ilmoitti hän ne omasta aloitteestaan sinne pyytäneensä, ja tulee mielenosoituksen sisäasiainministerin määräyksestä hajoittamaan, jos sellainen toimeenpannaan.

Kun ty:n talolle täten estettiin mielenosoitus, liikkui maanteillä runsaasti työläisiä, ihmetellen virkavallan menettelyä. Nimismies ja suojeluskuntalaiset ajelivat autoillaan osottaen "valppauttaan" saamiaan määräyksiä kohtaan. — Päivällä oli Vihdin pitäjää käsittävät suojelijamanööverit Nummelassa, ja olivat siellä varustelussa.

Mitään erikoisia välikohtauksia virkavallan ja työläisten kesken ei tapahtunut.

SAHOJA SEISOI POHJOLASSA PUNAISENA PÄIVÄNÄ

Punaisen päivän vietto Kemin seuduilla on ollut suurenmoista

Jo kello 12 aikaan kokoontui noin 2,000 työläistä työväentalon edustalle mielenosoitukseen. Poliisin hyökätessä hajaantui joukko. Päivä kului rauhallisesti, mutta työläisiä liikkui kaupungilla tavallista runsaammin. Ohrana pidätti 4 henkilöä ja järjestyspoliisi yhtä monta. Mansikkaniemen ja Karihaaran sahat seisoivat iltapäivän, kun työläiset olivat mielenosoituslakossa.

Oulussa

oli työväellä aamupäivällä ohjelmallinen tilaisuus Hevossaaressa. Päiväksi aiotun kulkueen hajoitti poliisi kaupungilla. Naistenkin mielenosoituskulkueen hajoitti poliisi. 8 naista pidätettiin ja illalla vielä 3 naista.

Tampereella

oli sodanvastainen juhla järjestetty Pyynikin kentälle, mutta poliisi esti yleisön sinne pääsyn. Yleisöä kerääntyi kuitenkin paikalle suuret joukot, joille toimikunnan taholta selitettiin syy juhlan pitämättä jäämiseen. Yleisö vastasi tähän laulamalla "Internationalen". Tällöin hyökkäsivät poliisit paljastetuin asein joka puolelta kansan kimppuun, jota lyötiin armotta.

Porissa

olivat työläiset aikoneet lähteä mielenosoitukselle työväentalon pihalta, mutta talon sosdem vahtimestari yhteisrintamassa poliisin kanssa sulki portit, joten lähtöpaikalle ei päässyt ketään. Työväki kokoontui kuitenkin läheiseen puistoon ja työväentalon eteiseen. Kun kulkuetta ei saatu muodostaa, lähdettiin hajanaisin joukoin torille, jossa aiottiin pitää kokous. Sen hajoitti kuitenkin poliisi heti. Sieltä lähdettiin työväentalolle, josta poliisit myös karkoittivat työväen ja, kuten on kerrottu, sosdem johtajain kutsusta.

Pietarsaaressa

olivat poliisit liikekannalla jo edellisenä päivänä ja itse mestaripoliisi kävi työväentalolla ilmoittamassa, ettei kokousta saa pitää. Samana iltana pidätettiin eräs kokousilmoitusten levittäjä. Poliisit olivat liikekannalla koko yön ja punaisen päivän iltana estettiin työväentalolle pääsy muilta, paitsi niiltä, joilla oli siellä harjoituksia. Sateesta huolimatta risteili kaduilla paljon työläisiä eikä poliisi häirinnyt. Kehoitti vain kävelemään. Satamassa lopetettiin työt klo 3 iltapäivällä ja merimiesten yhtyessä heihin, marssittiin kaupunkiin.

Viipurin Rientolakin poliisien huomiossa

Työväen sodanvastaisena mielenosoituspäivänä kävi pari poliisia myöskin Viipurin ty:n kesäsiirtola Rientolassa "tarkastus"-matkalla, tiedustellen, keitä siellä on ja onko siellä kokouksia. Innoissaan tarkastivat ne erään Rientolasta tulevan miehen. Rientolasta poistuttuaan tapasivat poliisit eräällä metsäpolulla kaksi vilnaksia kuljettavaa miestä ja takavarikoivat näiltä 16 kpl. 1 litran pirtukanistereita. Tapaus osoittaa, että poliisin ollessa poliittisessa tehtävässä joutuivat rikolliset vain sattumoisin sen kynsiin.

Joukot liikehtineet Monrepoossakin

Monrepoon työväentalolle oli punaisen päivän iltana kokoontunut parisen sataa henkeä käsittävä työläisjoukko sodanvastaiselle mielenosoitukselle. Kun poliisi ei harjoittanut täällä mitään provokatsioonia eikä mielivaltaa, niin meni kaikki rauhallisesti.

Kymin poliisi "erehtyi"

Punaisena päivänä esti Kymin poliisi sosdem nuoriso-osaston näytelmäseuran kokouksen. Puuteollisuustyöläiset eivät myöskään saaneet pitää kokoustaan. Sellaista se on laillisten oikeuksien "valvominen" valkoisessa maassa.

Punaisena päivänä

ei Uuraassa sallittu eräiden työläisten kulkea työmaalleen patterien ohi, vaan kuljetettiin heidät sinne erityisellä laivalla. Tätä poikkeustilaa ei enää seuraavana päivänä noudatettu, sillä silloin oli porvariston hermostuminen jo lauhtunut.

Kuulusteluja ja työstä eroittamisia Helsingissä

Kun Korkeavuorenkatu 10:n rakennustyömaalla levitettiin julistusta, jossa kehoitettiin työläisiä osallistumaan sodanvastaisiin mielenosoituskokouksiin, niin käytiin tästä työpaikan luottamusmiehen kimppuun. Ladeltiin kaikenlaisia uhkauksia ja usutettiin ohranan miehet häntä "tutkimaan". Ohranassa, johon hänet kutsuttiin keskellä päivää, pidettiin parin tunnin "kuulustelu". Otettiin selville miehen koko elämäkerta ja tiedusteltiin kaikista mahdollisista ja mahdottomista asioista. Mitään "rikollista" ei miehestä kuitenkaan saatu, joten hänet päästettiin vapaaksi, mutta annettiin ankara varoitus ja uhkailtiin lopputilillä(?!).

Eräille työläisille Helsingissä on annettu lopputilejä sen tähden, että nämä olivat lähteneet kesken päivän mielenosoitukselle sodanvalmisteluja vastaan.

Tällainen työnantajain menettely on työläisten yhteisvoimin torjuttava. Työssä olevien työläisten on lähdettävä tukemaan työstäerotettelemisia vastaan. Työläisillä pitää olla oikeus toimia sota ja sodanvaaraa vastaan.

"S. Sosialidemokraatti"

näyttää kovin hermostuneen selostuksista punaisen päivän vietosta Helsingissä. Syytää tulta ja tulikiveä ja koettaa leimata useita työläisten luottamushenkilöitä pelkureiksi, jotka muka pakenivat ja jättivät työläisjoukot poliisien piestäviksi. Se suunnaton työläisjoukko, joka oli Helsingin työväentalon edustalla, sai kuitenkin aivan toisen käsityksen tapahtumista ja luottamustoimiin valitsemistaan tovereista kuin S. S. koettaa uskotella. S. S:n tarkoituksena onkin vaan parjata rehtejä työläistovereita ja yrittää saada lukijakuntansa uskomaan heistä toista mitä he todellisuudessa ovat.

Suomen valtiovelka oli heinäkuun päättyessä 2,925,076,563 mk. josta ulkomaista vakautettua velkaa 2,579,961,163 mk. ja kotimaista vakautettua velkaa 345,115,400 markkaa.

Kuukauden kuluessa on ulkomainen vakautettu velka vähentynyt noin 3.5 milj. markalla ja kotimainen velka 135,000 markalla.

COLUMBIA

Portable

No. 125

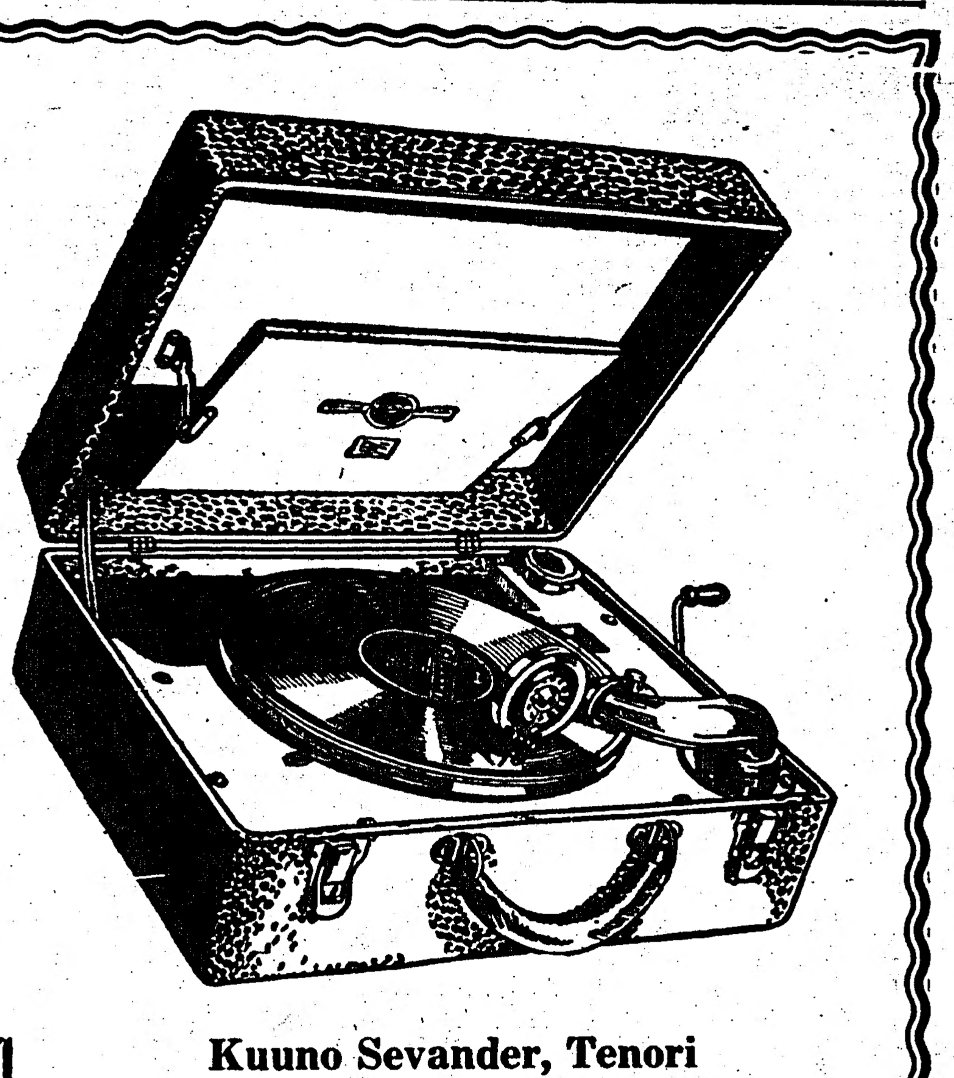

Tämä Columbia Portable kone on sievän näköinen sekä soittaa selvästi ja äänekkäästi. Tässä on Columbian äänenlaajentaja hyvässä koneessa.

Hinta $35.00

Koneen mukana saa 5 levyä ja 100 neulaa sekä extra fonografi vieterin

COLUMBIA

Uusia Levyjä 75c

Kuuno Sevander, Tenori
3118 F Kuutamossa Venäjän Erien Rannalla

Tämä on ensimäinen canadalainen levy, jonka on laulanut canadalainen laulaja, aikaisemmin asunut Sudburyssa. — Levy on erikoisen hyvä, joten jokaisen tulisi hankkia se.

Akseli Vuorisola, Koomikko
3117 F Sorjosen Ryyppyreisu
Hoo Hii o Hei

New Yorkin Laulumiehet
3119 Karjalainen Marssi
Kullan Ylistys

Leo Kauppi, Koomikko
3114 F Kesälaitumella
Herra Adamson

Jennie Anderson, Soprano
3120 Etsiessä
Helkä Hiekka

Hiski Salomaa, Koomikko
3111 Häät Remulassa
Dahlmannin Paartit
3081F Savonpiian Amerikkaan Tulo
Emännät Piknekissä
3073F Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista
3045F Askon Kolmirivinen
Tiskarin Polkka

Leo Kauppi
3106F Pikku Liisa
Yhteinen Susannamme
3101F Ma Odotan Sua
Mun Eukkoni On Maalla
3083F Aika Poika
Laivan Kannella
3079F Talkoo Polkka
Honolulu
3069F Sjöman Anderson 1
Sjöman Anderson 2
3067F Oi Tyttö Tule
Meren Aallot Valssi
3060F Renkjussi Palajaa Sodasta
Herra Petteri
3058F Kulkijaksi Luotu
Juhannustanssit Paksulassa
3052F Salkolan Syntymäkemut
Kallaves
3049F Laulu On Iloni ja Työni
Heitä Huolet Pois
3040F Kuuliaiset Kottilassa
Helmi ja Kalle
3032F Maailman Matti
Rivakka Polkka

Hannes Saari
3115F Kesävirkistystä
Armas Vanhaksi Jo Käyn
3109F Priki Efrosiina, I osa
Priki Efrosiina, II osa
3082F Juomarin Laulu
Lontoon Jenny
3088F Laivan Kannella
Uskoton ja Petollinen Julia
3086F Punavangin Laulu
Volgan Lotjamiesten Laulu
3080F Proletaarit Nouskaa
Korven Raatajille
3078F Vanha Madrid
Lähtö
3076F Viivin Jenkka
Pois Sormet
3072F Sinikellot
Musta Ratsu
3065F Kehtolaulu
Meripojan Tervehdys
3064F Sonja
Raatajan Serenaadi
3062F Saukkosen Avioero
Oi Mistä Saataisiin
3059F Valko Tuomet
Ei Kyytimies Kiirettä
3036F Meripojan Heilat
Chrysantemum
3034F Volgan Aallot
Tämä Maa
3013F Iloinen Meripoika
Kulkurin Masurkka

Jean Theslöf, Baritooni
3028F Mustalaisen Surulaulu
Vanha Mustalainen
3029F Illalla Kävelin
Heikki Hautala

Saima Laurila-Newland, Sop.
3098F Oi Bajadeeri
Oikeaan ja Vasempaan

Tom Wehkaojan Laulamia
3112 Hevospaimenen Häämatka
Nuor' Vaimoni Sai Poikasen

Matti Jurva, Baritooni
3096F Kylpymatka
Ilta pienessä kaupungissa

Muhoksen Janne
3024F Juomalaulu
Merimies Rakkautta

Akseli Vuorisola, Baritoni
3085F Katinka
Alaska

S. Mustonen, Soprano
3001F Kevätlaulu
Äiti, äiti älä soimaa

Ida Lovarti
3063F Antti Tanssitti Mua
Paimenpoika

Adolf Hovi, Tenori
3056F Vappulaulu
Orjan Kevät

Jennie Anderson, Soprano
3014F Laulu Tyttö
Keinu Laulu

Otto Laurinen, Baritooni
3091F Sireenien Kukkiessa (Jeannine I Dream of Lilac Time)
Minun Enkelini (Angela Mia)

S. Steinback, Soprano
7006 Laulu Tulipunaisesta Lintuselle
Vapaa Venäjä

Juho Koskelo, Tenori
E9032 Orpopojan Valssi
Kalle Aaltonen
7241E Kulkurin Valssi
Reisupoika

Otto Pyykkönen, Tenori
3026F Viaporin Valssi
Vangin Laulu
3006F Kesäillalla
Tuomet Valkeina Kukkii
3012F Näytelmästä Pohjalaisia
Tuuli Se Taivutti Koivun Larvan
3005F Korjat Pojat ja Tytöt
Koskenlaskijan Morsiamet
3008F Syystunnelma — Kuula
Yks' Lauantai-ilta
3004F Laivapoikain Laulu
Yks Haamu Seiso Marjanan Ovella
3009F Lemminkäisen Laulu
Pojat Kun Raitilla Laulelee
3003F Älä Itke Tyttöni Pieni
Vapaa Venäjä

Väinö Sola, Tenori
3016F Se Rakkaus
Soitin Pillillä
3100F Sinä Sanoit
Hyvästi

Harmonikka kvartetti
3023 Kaiho Valssi
Vihuri Polkka

Jahrl, Harmonikka soolo
3113 Sotilaan Tanssi
Mustalaisen Valssi
3102F Vanhat Toverit, Marssi
Lundby, Valssi
3089F Päivänpaiste, Valssi
Syysaamuna, Masurkka
3057F Sorretun Elämä, valssi
Barrikaadeille, marssi
3033F Yli Aaltojen, valssi
Tonavan Aallot, valssi E. Jahrl
3011F Vapaa Venäjä
Kulkurin Masurkka,

Willy Larsen, Harmonikka
3092F Elokuun Kuutamo, valssi
Säk'järven Polkka
3035F Evelina Polkka
Unennäkijän Valssi,
3031F Helmi, schottise
Viimeinen Valssi
3030F Syystunnelma, Valssi
Hämärä, Polkka
3027F Rakkauden Kaiho, Valssi
Suomen Polkka
3021F Yksin, Valssi
Heilani Kanssa, Polkka
3020F Taikayö
Pohjalaispolkka,
3018F Lyytin Polkka — Surut Pois, polkka
Tyttöjen Vienti
3015F Kaipuu Valssi
Kerenski

Viola Turpeinen ja J. Rosendahl
3077F Kulkurin Serenaadi
Vanhanmaan Sotiisi
3074F Hollolan Polkka
Hämärä Sotiisi

Matti Söderlund, Harmonikka
3107F Punkaharju Valssi
Lappeenrannan Rakuuna, Polkka

Lauri Herranen, Harmonikka soolo
3070F Klarinetti Polkka
Muistojen Valssi
3053F Salon Ruusu, masurkka
Keskiyön Valssi
3051F Laurin Sotiisi
Katkenneet Kielet, vals.

S. Sosialisti Orkesteri
3094F Venäläinen Surumarssi
Sonja, Valssi
3084F Kansainvälinen
Vapaan Venäjän marssi

Suomi Orkesteri
3050F Sikermä Suomä. Lauluja, 1 osa ja 2 osa.
3046F Mä Oksalla Ylimmällä, valssi
Saksan Polkka

Stein Ostman Orkesteri
3104F Merenneito, Sotiisi
Honolulun Kuutamo, Valssi
3099F Aamuinen Koi!
Hawaijan Yö, Valssi
3093F Taika Yö Laulu
Mustalaisen Kaipaus
3095F Suru, Valssi
Moskova, Marssi

UUTTA! UUTTA!

Olemme juuri saaneet lähetyksen kuuluisia "Suomo" neuloja, jotka soittavat äänekkäästi, eivätkä pilaa levyjänne. Paketti, jossa on 100 neulaa maksaa 50c.

Me täytämme tilauksia ympäri Canadan

COLUMBIA MUSIC CO.

602 Queen St. West Toronto, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat. Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Suvanne.

KUIVIA KOIVU- JA HAAPAHALkoja myytävänä. Puhelin 3149N.

MRS. LAINA KOLHI ANTAA HIErontaa ja hoitaa sairaita. 60 A. South Cumberland St., Leftonin yläkerta, huoneusto 3. Puhelin N. 1058.

FORT WILLIAM, ONT

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street.— Puhelin 1185 S.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370, Ross Block, Fort William.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ, Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W., Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

SUOMALAINEN LUONNONLÄÄkäri Kosmos Kiiskinen 85 Huron St, Toronto 2, Ont. Puhelin: Trinity 9885 J. Tunnit: 9—11 ap. ja 3—8 ip.

TIMMINS, ONT.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P)

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8886. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

ROUYN, QUE.

PARTURILIIKKEENI TAASEN entisessä paikassa, Main ja Noranda katujen kulmassa. Matti Kenni. (TP

BOORDITALO myytävänä

Sisältävä 11 huonetta ja pattihuone, keskuslämmitys, autotalli 2 autolle. Hyvällä paikalla Spruce kadun varrella, Regent ja Eyre katujen välillä. Lähempiä tietoja saa osotteella:
Justiina Ritari,
333 Spruce St., W., Sudbury, Ont.
P. O. Box 158—Puhelin 1822

Hammaslääkäri
Tri O. D. Legge,
Fort Williamista
on avannut konttorin
Sudburyssa
29 ELM KADULLA
Mulligan Drug Storen yläkerrassä

Halutaan tietää

Missä onnensa päiviä viettää poikani Juho Suokko, Kuortaneelta, Vaasan l. Ole hyvä ja anna jotain tietää itsestäsi, tai jos joku hänen olinpaikastaan tietäisi, olisi niin hyvä ja lähettäisi minulle osotteen.
Mrs. Sanna Suokko,
(199) Alavus, as. Mäyry, Suomi.

Elias Aalto, missä olet? Viimeksi ollut osoite Blind River, Ont., Box 346. Ole hyvä ja kirjoita veljellesi sillä olen tullut Canadaan.
Aarne Aalto,
761 Versailes St., Montreal, Que.

Sudbury

TÄNÄÄN, KAKSI VUOTTA TAKAPERIN

teloitettiin sähkötuolissa kaksi työväenluokan taistelijaa, Sacco ja Vanzetti, rikoksen johdosta, jota he eivät olleet tehneet. Heidän teloituksensa oli kapitalistiluokan verinen kostomurha oikeuksiensa puolesta taistelevaa työväenluokkaa vastaan.

Siksi työväestö pyhittää Saccon ja Vanzettin muiston.

Sudburyssa vietetään Sacco-Vanzettin muistojuhlaa tänä iltana. Tilaisuus alkaa kello 8.30 ip. Liberty-haalilla. Saapukaapa, työläiset, tähän tilaisuuteen.

S. J. JÄRESTYSMIES MERKIT

pyydetään jättämään ensi tilassa O. Hakkiselle.

MOOSE MOUNTAIN RAUTAKAIVANTOJA SELWOODISSA TUTKITAAN

Sen jälkeen kun Moose Mountain Ltd:n rautakaivannot Selwoodissa suljettiin joulukuussa 1920 ei seudulla ole tapahtunut mitään, eikä ole ollut suuria toiveita kaivantojen jälleen avaamisesta. Nyt ilmotetaan kuitenkin, että joukko geologeja, jotka edustavat duluthilaisia rahamiehiä. Joukolle on varattu tarpeita useiden kuukausien ajaksi.

Asiantuntijain keskuudessa arvellaan tämän olevan yhteydessä niiden tietojen kanssa, mitkä tiedottavat, että liittohallituksen ja yksityisten laboratorioissa on saavutettu suotuisia tuloksia Ontarion rautamalmin käsittelemiseksi taloudellisesti edullisella — voittoja tuottavalla tavalla. Malmien puhdistamisessa väitetään voitavan käyttää sähköä edullisimmin.

Moose Mountain Ltd., mikä omistaa Selwoodin ympäristössä valtauksia kaikkiaan noin 5,000 eekkeriä, on 4,000,000 dollarin osakepääomalla toimiva ja 1903 perustettu yhtiö, minkä takana ovat mahtavat yhdysvaltalaiset rahamiehet. Valtausten, jotka ovat vaan osittain tutkitut, tiedetään sisältävän ainakin noin 90,000,000 tonnia rautamalmia, minkä rautapitoisuus on 35—38 prosenttia. Sota-aikana oli kaivannolla työssä noin 350 miestä parhaimmillaan. Valtaukset sijaitsevat noin 35 mailia pohjoseen Sudburysta C. N. R:n varrella. Kaivannolle eroaa haararata Milnetistä, mikä on noin 5 mailin etäisyydessä Selwoodista.

Palvelijataryhdistyksen

kokouksessa eilen illalla valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi Katri Lammi, varapuheenjohtajaksi Inga Alatalo, kirjuriksi Taimi Tyni, rahastonhoitajaksi Olga Sillanpää ja jäsenkirjuriksi Hilkka Hirvelä.

Suoritetun tilintarkastuksen perusteella ilmeni kassassa olevan rahaa 50.56 dollaria. Jäsenkirjuri esitti, että vat epäselvinä tammik. 7 päivästä lähtien ja päätettiin ryhtyä toimenpiteisiin niiden selvittämiseksi.

Valittiin kolmehenkinen huvitoimikunta järjestämään kolmet huvitilaisuudet tämän vuoden aikana.

Co-Optasin johtokunnan kirjelmässä ilmotettiin että he ovat valinneet edustajansa osuusruokalan työläisten palkka- ja työehtosopimusehdotusta valmistavaan komiteaan, jonka kokoonkutsujaksi valittiin yhdistyksen edustaja Hannes Sula.

Seuraava kokous päätettiin pitää jälleen ensi torstaina klo 8 ip. Liberty-haalin näyttämön pukuhuoneessa.

Kirjeitä Vapaudessa

Vapauden konttorissa on kirjeitä seuraaville henkilöille: (Olkaa hyvä ja käykää hakemassa, tahi kirjoittakaa lähettäen uuden osotteen, mihin käännämme kirjeenne tulemaan teille.)

Lauri Aho, Sanni Ampuja, Lauri Annala, Lauri Athianie, Mauno Belander, Eino Brander — 2, Waino Elo, Johan Filpus, Edmund Haavisto, Rikkard Halme, Einar Halonen, Antto Hankonen, Petri Hannula, Valde Harja, Wäinö Hauru, William Hautaaho, Antti Heikkila, Eino Henrikson — 2, Antti Hokki, Wilho Hovi, Toivo Huuttinen, August Hynninen, Anton Hyökki, Lauri Iso-aho, Eemil Jarvi — 3. Ahti Jarvinen, Antti Johanson, Henry Johnson, Wirsaol & Kopsela, Niilo Kallioinen, Wiliam Kalliomaki, Elmer Karjala, Antti Kauppinen, K. Kauppinen, Matti Keskinen — 2, Toivo Kiuru, Evert Koivuranta — 2, Feeliks Kokko, August Koski, Kalle Koski, Kalle Korhonen — 2, Mrs Aune Kuismon, Johan Kulbaga, Uuno Kunelius, Ilsak Kuusela, Herman Kuusinen, Armas Lahtinen, Lauri Lappi, Lauri Laine, Mrs. Maria Lehtinen — 3, Lauri Leino, Johannes Lepisto, Juho Leppänen, Eemi Mäenpää, Heikki Mäki, Eemil Mäkinen — 2, Emil Mäkitalo, Mikki Mäkynen, V. Malsor, Kalle Mansikka, Kustaa Mattila, Jussi Miety — 4, Gustaa Miller — 3, Lena Moroz, Henry Niemi, Kalle Niemi — 2, Miss Lempi Niemi, Weston Niemi, Urho Niiranen, Thom Nilky, Paavo Nissinen, Toivo Nuuttinen — 2, Kalle Nyman, Edvin Nyman, John Nyman, Mr. Näppilä, O. Oikarainen, Jeeli Ojuva — 2, John Palo, Erkki Partanen, Olavi Pennala, Matt Pokarainen — 8, Matti Pisila — 3, Ilmari Pohjala, Armas Poikkimaki, Miss Senja Poikkimaki, Toivo Pulkkinen, Alex Puskala, Mrs. Hilta Raasu, Walde Raja, Einar Rannanlehto, Frans Ranta, Kusti Ranta, Edward Rehtilä — 2, Eino Riihiluoma — 2, Toivo Rimmi, Lempi Ritvani, J. Rytkönen, Aappo Ryhänen, Erlandi Salo, Ilmari Salo, O. Seppala, Lauri Sinisalo, Eeric Sissala — 2, Wm. Sivula, Werner Sjökvist, Isac Sorsa — 2, Jaakko Sorvisto, Y. Sunderlin, Hjalmar Syrjänen, Jack Takana, Sakari Talonpoika, Frank Tamminen, John Tapanainen, Kaarlo Tahni, Yrjö Tuhkasaari, Lahja Töyrynen — 2, Toivo Uusitalo, Niilo Vilen (palautettu), Juho Wiljanen, Antti Wälikangas, Jaako Wiljanen, Yrjö Wäärälä, Arne Wikström, M. Wolman, Miss Liisa Yli-huumo, Weikko Ylinen. Pakettia ja sanomalehtiä on seuraaville: Kauno Kotila, Jussi Mielty — 2, Walde Raja, J. Wuokko, Tilda Heino, Matti Keskinen.

Sisäänkirjoitettuja kirjeitä on seuraaville: Mr. Frans Arvonen, Anna Leipälä, Nestor Lehtinen, Sam Mäki, John Mattila, Lauri Mäkelä, Juho Mäki — 2, Wilho E. Maijala, R. Söderman, Emel Tittonen, Oskar Tuomela, Toivo Uusitalo — 2.

KAUPPALIIKE YKSILÖILLE

Mr. M. S. Briscoe, Parry Sound Business Collegen johtaja ja omistaja on ottanut haltuunsa Nickel City Business Collegen jota aikaisemmin johti Miss Botsford. Mr. Briscoe tulee jäämään Sudburyyn, tullen tämä uusi koulu olemaan hänen personallisen valvontansa alaisena kuten oli Parry Soundin Business College, jonka vuoksi se tuli niin suosituksi ja kuuluisaksi.
(Ilm.)

RAHAA SUOMEEN
Kurssi Suomen Markkaa
39.40
Canadan Dollarista
Lähetyskulut:
10c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.
Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.
Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.
Tehkää lähetykset osotteella:
VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

J. N. DESMARAIS
Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Dr. F. C. Fraser
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

Suletttuja ja avonaisia autoja saatavana.
Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä
Walter Luoma, Sudbury

T. M. MULLIGAN
LAKIMIES
Sudbury Ontario
Laberge rakennus, Loblaw kaupan vierellä

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

J. A. PIRNEKSEN
RÄÄTÄLINLIIKE
11 Bruce Ave., Box 179
South Porcupine — Ontario
Kaikenlaatuista räätälinalaan kuuluvaa työtä tehdään. Hyvä työ ja halvat hinnat. (P

F. A. RICARD
T..ku- ja Vähittäiskauppa
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont

Rahaa Lainataan
kiiteimistöä vastaan.
Kysykää
J. N. DESMARAIS,
McKey Building (P)

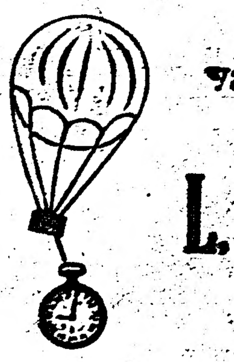
Menköön vanha kello
L. Kyynyltä
voi ostaa uuden
115 Robertson St., - Fort William

ANNAMME KYYTIÄ
Kolme ajuria
Odotuspaikka Venholan palloruuman päässä. Soittakaa
Puhelin numerolla 1668
Aina valmiit palvelemaan.
E. Länsi L. Ylönen
T. Kontola
Puhelin 1668 Sudbury, Ont.

SUOMI
Jalkineiden Korjausliike
Kaikki korjaustyö tehdään ensiluokkaisesti
NICK PARTTI
300 Finlayson St., Fort William, Ont.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

THE ROUND LAKE STORE
TARZWELL ONTARIO
Paikkakunnan asukkaille: Tämä on teidän lähin varastopaikka ruokatavaralle, jauhoille ja rehuille, rauta- y.m. tavaralle. Jos jotain haluatte ja meillä ei ole sitä varastossa, hankimme sen teille. Voitte tiedustella. Farmituotteita vaihdetaan tavaraan. Ehtoja annetaan tunnetuille kundeille. Tavallinen postipalvelus.
Jas. B. Tarzwell

Tohtori H. Koljonen
Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

Kuinka voitte lisätä voimianne
Ihmiset joiden voimat vähenevät tai joiden jaloimmat elimet heikentyvät huonon terveyden takia tulevat löytämään Nuga-Tonesta mitä arvokkaimman lääkkeen. Se kiihottaa lihaksien hermojen ja elimien toimintaa, parantaa ruokahalua ja ruuansulatusta, huojentaa munuais ja virtsarakko häiriöitä, parantaa umpitaudin, päänkivun ja pyörrytyksen ja antaa levollista, virkistävää unta. Nuga-Tone on saanut aikaan ihmeellisen paljon hyvää viimeisten 40 vuoden aikana. Tulokset jotka Mr. James Walters, Philadelphia, Pa., sai sen nauttimisesta ovat samanlaiset kuin tekin voitte saada jos olette yhtä huonossa terveydessä. Mr. Walters sanoo: "Nuga-Tone on todella ihmeellistä. Ennenkuin aloin sitä nauttimaan, olin aina väsynyt. Nyt nukun hyvin, suolistoni toimii säännöllisesti kolme kertaa päivässä ja olen aina hyvässä kunnossa ylösnoustessani aamuisin."
On turhaa kärsiä kun voitte saada terveytenne takaisin niin helposti. Nauttikaa Nuga-Tonea muutaman päivän ajan niin tulette huomaamaan kuinka nopeasti alatte parantua. Kaikkialla lääkkeiden välittäjillä on Nuga-Tonea, tai he voivat tilata sitä teille tukkurohdoskauppiailta.

Northern Baking Co.
Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.
Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

Kupari Kahvipannuja
Suomalais mallisia kuparikahvipannuja tehty levykuparista. Sisus vahvasti tinattu, päällys kiillotettu. Vanne pohjan ympäri.
Erittäin sopivia lahjoiksi
1 Litran Kahvipannu $2.35
1½ Litran Kahvipannu 2.70
2 Litran Kahvipannu 2.95
2½ Litran Kahvipannu 3.45
Rautakauppa Osastossa
THE CANADIAN DEPARTMENT STORES LIMITED
SUDBURY ONTARIO

Aaron Linder
Hyväksi tunnetun chicagolaisen ..alaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 893, Port Arthur, Ont. (TP

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

Huomatkaa!
Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta.
EMIL OJALA,
Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ
Pieni hyvässä kunnossa oleva talo keskikaupungilla, yläpuolella Queen St., myydään erittäin edullisilla ehdoilla, joko kalustettuna tai ilman. Mainio tilaisuus saada itselleen koti pienellä käteismaksulla. — Tiedustelkaa 654 Davenport Rd., Toronto, Ont. Puhelin: Hillcrest 3390. (202)

OSUUSRUOKALA
Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.
KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

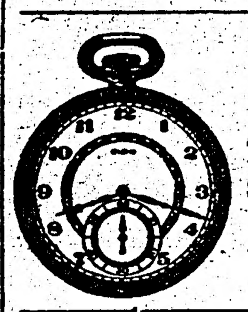
KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

T. Benvenuto
Expertti kenkienkorjaaja
Täten ilmotan tuttavilleni sekä Sudburyn ja ympäristön väestölle että olen avannut kenkienkorjausliikkeen
37 Lorne St., South,
Vapauden vieressä
SUDBURY, ONTARIO

AINOA SUOMALAINEN
RUOKATAVARAKAUPPA
MONTREALISSA
Välittää kuluttajilleen ensiluokan tavaraa kohtuhinnoilla.
J. J. JARVIS, Omistaja (P)
Puhelin Wilbank 7477 — 1414 Notre Dame St. W., Montreal, Que.

LEMPI SAARINEN
7 BALSAM STREET — BOX 1127 — TIMMINS, ONT.
Antaa hierontaa ja kylpyjä. (P

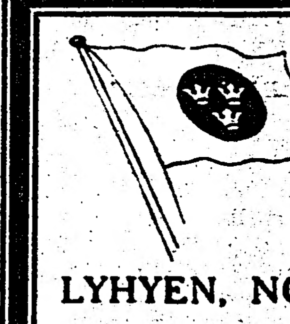
RUOTSIN AMERIKAN LINJA
TARJOAA SUOMALAISILLE
LYHYEN, NOPEAN *ja* MUKAVAN MATKAN
SUOMEEN TAI SUOMESTA
KÄYTTÄKÄÄ AINA RUOTSIN AMERIKAN LINJAA JA OLKAA VAKUUTETUT LUOTETTAVASTA PALVELUKSESTA JA ERINOMAISESTA MUKAVUUDESTA
Ostakaa piletit lähimmältä paikallis asiamieheltämme
Tai kirjoittakaa suoraan seuraavalla osotteella:
SWEDISH AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET MONTREAL, QUE.

HARRY DAVIS, LTD.
Jatkoa 6:n Vuotuiseen Myyntiimme
Tämä myynti, monien rahansäästö tilaisuuksien kanssa, jatkuu vielä tämän kuun 31 päivään saakka. Viimeiset kaksi viikkoa tulee olemaan ennätys viikkoja rahansäästö ostoksille Pohjois-Ontarion väestölle. Tähän aikaan tulee teidän lainata huomiota meidän vaatetus osastoomme.

TÄRKEÄ MYYNTI HYVIN PUETUILLE MIEHILLE
Sinisiä sarssipukuja, huolellisesti leikattu sekä valmistettu hyvästä botany sarssikankaasta, uusia syysmalleja, extra pari housuja, oikea arvo.
HINTAMME $26.75

Ruskeita Heather Malli Pukuja
15 ainoastaan — puku jota ette voi sivuuttaa tällä hinnalla. Hyvin valmistettuja, täysi villasia.
Niin kauan kun riittävät $13.95

Brock-HATTUJA
Vuorattuja tai ilman. Hattu joka tavallisesti myydään $6.50.
Voitte valikoida värinne sekä mallinne
Hintamme on nyt
$3.45

Malli-HATTUJA
Kaikki uusia malleja. — Säästämme teille dollareita hattunne ostossa. Älkää sivuuttako tätä tilaisuutta. Kaiken värisiä, kaiken kokoisia
$1.00-$1.95
$2.95 kpl.

KUULUISA—190 Sininen sarssi villakankaasta tehty puku. Lujat värit, uudemmat kuosit. Kaksi paria housuja. Teette tässä ostossa $10.00 säästön. Nämä puvut ovat voittamattomia. Myydään $34.75
No. 290 SININEN SARSSI PUKU, lujat värit, kahdet housut.— Näitä pukuja pidetään paljon. $39.75

TAVALLISIA sekä PUOLIKENKIÄ—Uusi lähetys juuri saapunut. Mustia oxfordia, sileä pintaisesta nahasta, kumi korot. Ihmeellisen halvalla .... $5.00 pari
MUSTIA, VUOHEN NAHASTA TEHTYJÄ "BLUCHER" kenkiä. "Cushioned" sisä pohja. Tavallinen hinta $9.00, halvennuksen aikana .... $6.85 pari.

TYÖKINTAITA—ihmeellisen halvalla. Myymme paljon kintaita ja siksi olemme aina voinut myydä niitä halvalla. Halvennuksen aikana teette vielä enemmän säästöä jokaisessa ostetussa parissa.

Kravatti Nauhoja
Suuri halvennus
Kaikki meidän $1.25 ja $1.50 nauhat nyt (voitte valita) 69c kpl.

Syys-Alusvaatteita
Erikois alennus
Keskipainoisia kaksiosaisia pukuja, tav. hinta $1.25 kpl.— Halvennushinta 69c

HARRY DAVIS LTD.
Hyvää tavaraa parhaimmilla hinnoilla
KIRKLAND LAKE, ONTARIO
"Kauppa missä puhutaan teidän kieltänne"

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?